

PORTRÉ

A MAGYAR TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI NYUGDÍJRENDSZERRŐL

TÖRTÉNETE, ELLÁTÁSAI, NEMZETKÖZI VONATKOZÁSAI, SZERVEZETI KERETEI – DIÓHÉJBAN

2016

ORSZÁGOS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI FŐIGAZGATÓSÁG

Budapest, 2016. szeptember

PORTRAIT

ON THE HUNGARIAN SOCIAL SECURITY PENSION SYSTEM

HISTORY, BENEFITS, INTERNATIONAL IMPLICATIONS, ORGANISATIONAL STRUCTURE IN A NUTSHELL

2016

CENTRAL ADMINISTRATION OF NATIONAL PENSION INSURANCE HUNGARY

Budapest, September 2016.

Tartalom

FŐIGAZGATÓI KÖSZÖNTŐ	4
1. A MAGYAR NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS RÖVID TÖRTÉNETE	5
2. A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS SZERVEZETE, A HIVATALI SZERVEK FELADATAI	9
3. AZ ELLÁTÓRENDSZER LEGFŐBB VONÁSAI	11
4. NEMZETKÖZI NYUGDÍJÜGYEK ÉS KAPCSOLATOK	17
5. ÜGYINTÉZÉS – A SZOLGÁLTATÓ HATÓSÁG	29
6. TERVEZÉS, FOLYAMATFIGYELÉS, STATISZTIKA, MODELLEZÉS	37
7. MIT MUTATNAK A SZÁMOK?	41

Table of contents

DIRECTOR-GENERAL'S WELCOME	48
1. SHORT HISTORY OF THE PENSION INSURANCE IN HUNGARY	49
2. ORGANISATION OF THE PENSION INSURANCE, DUTIES OF OFFICIAL BODIES	53
3. MAIN FEATURES OF THE SYSTEM OF BENEFITS	55
4. INTERNAT ADMINISTRATION OF PENSION-RELATED MATTERS – THE SERVICE PROVIDING AUTHORITY	61
5. ADMINISTRATION OF PENSION-RELATED MATTERS – THE SERVICE PROVIDING AUTHORITY	73
6. PLANNING, PROCESS MONITORING, STATISTICS, MODELLING	81
7. WHAT THE NUMBERS TELL US	85

TISZTELT OLVASÓ!

Örömmel nyújtom át Nyugdíjportrénk új, 2016. évi kötetét.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis – változnak az idők, s velük együtt mi is. A régi bölcsesség talán még sohasem volt annyira igaz, mint napjainkban. A tudomány és a technika szédítő sebességű fejlődése nemcsak eszközeinket, lehetőségeinket változtatja, bővíti, hanem minket is átalakít: módosulnak szokásaink, időfelhasználásunk, gondolkodás-módunk, s mindezek nyomán társadalmi viszonyaink is.

Nincs ez másként szűkebb világunkban, a nyugdíjbiztosításban sem. Ha csak arra az egy fejleményre utalok, miszerint megkezdtük a hivatali munka eddigi első számú materiális kelléke, sőt szimbóluma, az öröknek vélt papír fokozatos száműzését az irodákból, s felváltását az olcsóbb, hatékonyabb, környezetkímélő elektronikus információ-áramlás további kiterjesztésével – már érzékeltetni tudtam, mire gondolok.

De ugyanúgy korszakos változásnak tartom azt is, hogy elindult a biztosított személyek és a nyugdíjbiztosítási szervek közötti kapcsolattartás új formája: közös erőfeszítéseink arra, hogy már az aktív életszakaszban a biztosítottaknak is és a mi központi nyilvántartásunknak is egymással egyeztetett, pontos, teljes és hiteles információja legyen a biztosítottak eddigi jogszerzéséről, annak évről-évre történő gyarapodásáról. És – nem utolsósorban – arról is, hogy ez a gyarapodás hogyan fejeződik majd ki a nyugdíj összegében. Nem titkolom: ettől a változástól is azt várjuk, hogy az emberek gondolkodásmódjára is hatással lesz. Erősíti a bizalmat a nyugdíjbiztosítás iránt, visszaszorulnak a biztosítás elkerülésére irányuló, ma még, sajnos, érzékelhető törekvések.

Kötetünk számos további részlettel szolgál nyugdíjrendszerünkről. Maga a kiadvány is változott kissé az előző évihez képest: leginkább talán abban, hogy a magyar nyugdíjbiztosítás jellemzőit igyekeztünk változásaikban bemutatni. Így került be egy rövid történeti áttekintés is a fejezetek közé, s ezt a szemléletet érvényesítettük a többi témakörnél is. Ekképp vált jelen köszöntőmnek és a kötet egészének közös mottójává a „változás”.

Bízom abban, hogy összeállításunkat haszonnal forgatják majd. Őszintén remélem, hogy ez a kis kötet kellemes útitárs lesz a magyar nyugdíjrendszer tájain tett kirándulásuk során.

Prof. Dr. Mészáros József
főigazgató

A MAGYAR NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS RÖVID TÖRTÉNETE

1. A MAGYAR NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS RÖVID TÖRTÉNETE

A biztosítás, vagyis a hasonló kockázatoknak kitett emberek összefogása, a kockázat-, illetve kármegosztás gondolata több évszázados múltra tekinthet vissza. Az érintett személyek felismerték, hogy a véletlenel szemben, amely egyeseket súlyos anyagi hátrányokat (is) okozó eseményekkel sújt, másokat megkímél, a közösségnek sokkal jobbak az esélyei, mint az egyes embernek. Az ilyen céllal spontán módon szerveződő kisebb közösségek létrejöttétől az egész társadalmat átfogó, államilag szervezett és ellátási garanciákkal is felvértezett, kötelező társadalombiztosítás, ezen belül a nyugdíjbiztosítás XIX-XX. századi megvalósulásáig azonban még hosszú volt az út.

Ezt az utat járta be Magyarország is. A korai, szűkebb körű, egy-egy szakmában felbukkanó biztosítási formáktól (mint például az ún. bányatársulások) több száz éves fejlődés vezetett az első, általános rendszernek tekinthető (a keresőtevékenységet folytatók széles köreire – ha nem is minden rétegére – kiterjedő), tudományos igényű megtervezett, államilag szervezett és garantált kötelező nyugdíjrendszer megszületéséig. Ez 1929. január 1-jén történt meg.

Az új, várományfedezeti finanszírozású – a jogszerzést, illetve a majdani nyugdíjak fedezetét tőkefelhalmozásra alapozó – rendszernek a történelem kevés időt engedett. A II. világháború pusztításai addig felhalmozott vagyonának nagy részét tönkretették (az ingatlanvagyon megsemmisült, az értékpapírok elértéktelenedtek). Világossá vált, hogy új nyugdíjrendszerre van szükség, amelyben már nincs lehetőség tőkefelhalmozásra: finanszírozása felosztó-kirovó szisztémával történik (vagyis a folyó bevételek nem a felhalmozást szolgálják, hanem a folyó kiadásokat fedezik). Meg kellett oldani a kötelező biztosítás hatókörének fokozatos kibővítését, egységessé tételét is (agrárszféra, kisiparosok, magánkereskedők).

Az 1950-es években három új nyugdíjrendelet is született (az 1951., 1954. és 1958. évi törvényerejű rendelet), amelyek kisebb-nagyobb mértékben módosították és egységesítették a nyugdíjrendszert.

1975-ben fogadta el az Országgyűlés a társadalombiztosítási törvényt, amely minden korábbinál komplexebben, egységes elvek, szabályozási megoldások és kodifikációs rend szerint határozta meg a társadalombiztosítás teljes területének törvényi szintű joganyagát. (A joganyag háromszintű volt: törvény – kormányrendelet – szabályzat.)

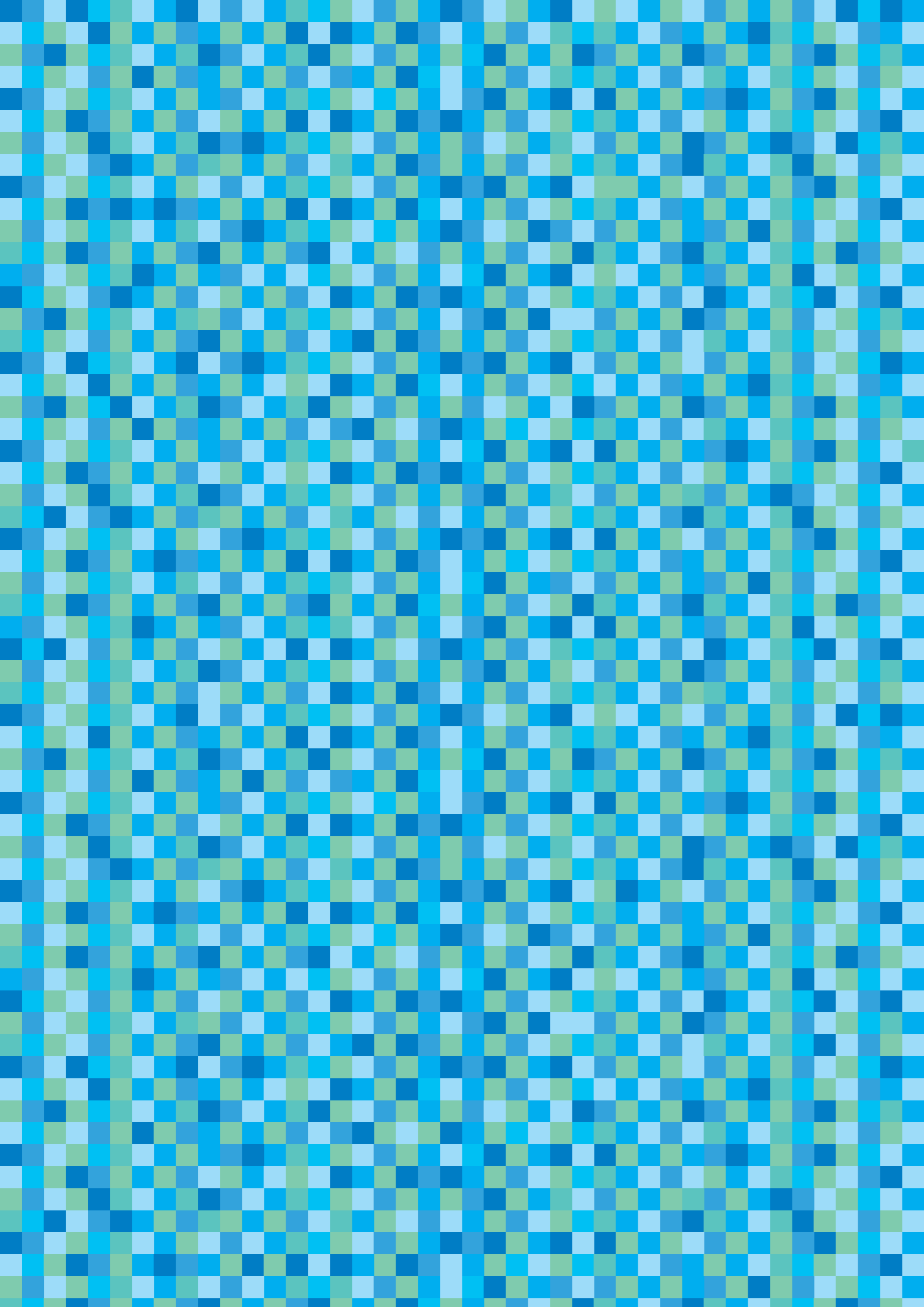
A társadalombiztosításban az 1980-as évek végén átfogó reformfolyamat kezdődött. Első lépésként költségvetési, pénzügyi rendszere elkülönült a központi költségvetéstől. Lehetővé vált az ellátásokra (és a rendszer működtetésére) fordított kiadások és a célzottan ezek fedezetére szolgáló bevételek mérlegszerű szembeállítása, a költségvetési egyensúlyi helyzet folyamatos nyomon követése, ami segítette a tisztánlátást, javította a döntések szakmai megalapozottságát. 1989-ben létrejött a Társadalombiztosítási Alap, majd 1992-ben – ennek részeként, az Egészségbiztosítási Alap mellett – a Nyugdíjbiztosítási Alap. Néhány év alatt lezajlott a speciális, nem nyugdíj típusú ellátások finanszírozásának leválasztása, a Nyugdíjbiztosítási Alapból való kikerülésük.

A reformfolyamat jelentős részben egy 1991. évi, átfogó iránymutatást adó országgyűlési határozatnak megfelelően zajlott. Az ellátórendszer megújítása tekintetében ez például a következőkre terjedt ki: fokozatos korhatáremelés, bizonyos mértékig rugalmassá tett korhatárral; a nyugdíjba beszámító keresetek átlagszámítási időszakának meghosszabbítása, közelítés az életkereset felé, a régebbi keresetek valorizálásának bevezetésével; a biztosítási védelembe vonható munkajövedelem felső határának (plafon) bevezetése; a nyugdíj-skála módosítása a hosszabb szolgálati idő jobb elismerése céljából.

A számos nagyjelentőségű, „az élet által is visszaigazolt” módosítás mellett megfogalmazódtak olyan célok is, amelyekben azóta változott a szakmai felfogás, illetve jelenleg sincs egyetértés. Ma is szakmai viták tárgya az alapnyugdíjat és munkanyugdíjat együttesen alkalmazó rendszer megítélése, amelyet az említett országgyűlési határozat – hosszabb távra – előírányzott. Más kérdés, hogy az e helyett 1998-ban ténylegesen bevezetett kétpilléres kötelező rendszer – II. pillérként a tőkésített magánnyugdíj-pénztári rendszerrel – is szükségszerűen jutott a megszüntetés sorsára.

A reform-folyamat 2010-2012-ben újabb fokozatos korhatáremeléssel, a korhatár alatti öregségi nyugdíjazás csaknem teljes megszüntetésével – kivéve a nők részére 2011-ben bevezetett, külön életkori feltételt nem alkalmazó öregségi nyugdíjat –, valamint a megváltozott munkaképességűek ellátórendszerének gyökeres átalakításával és az egészségbiztosításba átemelésével folytatódott.

2

**A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS SZERVEZETE,
A HIVATALI SZERVEK FELADATAI**

2. A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS SZERVEZETE, A HIVATALI SZERVEK FELADATAI

Magyarországon a kötelező nyugdíjrendszer gyakorlati működtetésében fontos szerepet tölt be az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság (ONYF). Az ONYF a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter irányítása alatt álló központi hivatal, központi költségvetési szerv. Vezetője a miniszterelnök által kinevezett főigazgató, akinek munkáját két helyettese segíti.

Az ONYF-ról szóló, 2015-ben kihirdetett kormányrendelet szerint az ONYF feladatait központi szerve, a Központ, és különös hatáskörű igazgatási szerve, a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság (NYUFIG) látja el.

Az ONYF feladat- és hatásköre szerteágazó. Az ONYF a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyekben közreműködik a szakmai irányító miniszternek a fővárosi és megyei kormányhivatalokkal kapcsolatos feladatellátásában, intézkedéseinek, döntéseinek előkészítésében. A feladatkör nemcsak a nyugdíjrendszerbe tartozó (a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott) ellátásokkal kapcsolatos ügyviteli feladatokra (igény-elbírálás, határozat-hozatal ellátás megállapításáról, az ellátás folyósítása, valamint az ezekhez szükséges egyéb ügyviteli tennivalók) terjed ki, hanem számos más ellátás megállapításával és (vagy) folyósításával kapcsolatosakra is. Ez utóbbiak között külön is megemlítendő a 2015 áprilisában átvett (a Magyar Államkincstár feladatköréből az ONYF-ébe átemelt) családtámogatási ellátásokkal (például családi pótlék) összefüggő feladatok.

Az ONYF végzi továbbá az ONYF és a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek nyugdíj-megállapítási, nyugdíjfolyósítási és adategyeztetési eljárásaiban keletkezett küldemények központilag történő érkeztetését és kézbesítését, valamint a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek elektronikus aláírással kiadmányozott döntéseinek központilag történő nyomtatását és postai úton történő közlését.

Az ONYF Központ:

- közreműködik az első fokon eljáró fővárosi és megyei kormányhivatalok (ezek illetékes szervezeti egységei) szakmai feladatellátása országos egységességének biztosításában.
- az első fokon eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal, illetőleg a NYUFIG határozatával szemben előterjesztett fellebbezés elbírálására jogosult (vagyis a másodfokon eljáró) hatóság,
- a Nyugdíjbiztosítási Alap kezeléséért felelős szerv. Ide tartoznak a szakmai-pénzügyi tervezési feladatok, a beszámolás, az ezeket szolgáló pénzügyi – számviteli rendszerek, nyilvántartások működtetése,
- feladatai közé tartozik a nyugdíjbiztosítási nyilvántartás kezelése, a társadalombiztosítási egyéni számla vezetése,
- köteles biztosítani az alapfeladatok végzéséhez szükséges adatok gyűjtését, ellenőrzését, feldolgozását, nyilvántartási rendszerekbe szervezését. 2015. május végén sikeresen zárult le az a kétéves, uniós támogatást elnyert projekt, amelynek célja az ONYF mikroszimulációs nyugdíjmodelljének létrehozására irányult,
- feladatkörébe tartozik a nyugdíjrendszerrel kapcsolatos koncepció-alkotó munkában való részvétel, valamint jogszabály-változások kezdeményezése. Megemlítendő még a nemzetközi nyugdíjügyekkel, valamint a nemzetközi szakmai kapcsolattartással összefüggő speciális feladatok, valamint a tájékoztatási tevékenység.

A NYUFIG többek között

- elsőfokú ellátás-megállapítási és –folyósítási feladat- és hatáskörrel rendelkezik,
- jogszabályban meghatározott ellátások tekintetében igényelbírálási hatáskörrel rendelkezik,
- ellátásból történő levonást teljesít,
- méltányossági jogkört gyakorol,
- gondoskodik az Ellátottak utazási utalványának kiállításáról és megküldéséről.

AZ ELLÁTÓRENDSZER LEGFŐBB VONÁSAI

3

3. AZ ELLÁTÓRENDSZER LEGFŐBB VONÁSAI

3.1. AZ ELLÁTÓRENDSZER FELÉPÍTÉSE

Magyarországon az időskori szociális jövedelembiztonság meghatározó jelentőségű eszköze a kötelező társadalombiztosítási rendszer részét képező, felosztó-kirovó finanszírozású nyugdíjrendszer.

A kötelező nyugdíjbiztosítási ellátórendszer

- öregségi nyugdíjából (korhatárt betöltött személyek nyugdíja, valamint a nőket 40 év jogosultsági idő alapján, külön életkori feltétel nélkül megillető nyugdíj) és
- hozzátartozói ellátásokból (özvegyi nyugdíj, árvaellátás, szülői nyugdíj)

tevédik össze. 2012. előtt a nyugdíjrendszer részei voltak a megváltozott munkaképességűek ellátásai közül a rokkantsági nyugdíjak és a rehabilitációs járadék is. 2012-ben ez az ellátórendszer gyökeresen átalakult és az egészségbiztosítás részévé vált.

A magyar kötelező nyugdíjrendszer az 1998-2011-es átmeneti időszakot nem számítva egypilléres rendszer, melyet különféle önkéntes, nyugdíjcélú megtakarítási formák egészítenek ki (például önkéntes nyugdíjpénztárak; nyugdíj elő-takarékossági számla, üzleti biztosítások).

3.2. AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ JOGOSULTSÁGI FELTÉTELEI

A korhatár hosszú időn át változatlan volt: 60 év a férfiak, 55 év a nők esetében. Az 1990-es évek elejére azonban világhosszra vált, hogy a korhatár emelése elkerülhetetlen. A demográfiai feltételek tartós változása miatt a nyugdíjrendszer finanszírozhatósága csak így volt fenntartható. Döntés született az egységes 62 éves korhatárról, annak fokozatos eléréséről. A férfiak esetében ez két lépésben valósult meg: az 1938-ban születettek már a 61 év, a későbbi évszámokra pedig a 62 év vonatkozott. A nőknél a folyamat sokkal hosszabb volt, hiszen számukra a korhatár 7 évvel emelkedett. Az 1942-ben születettek már csak 57 évesen vonulhattak nyugdíjba, ezt követően pedig minden egymást követő születési évszámra egy-egy évvel magasabb volt a korhatár, amely így az 1947-ben születettek esetében érte el a 62. évet.

A korhatáremeléssel egyidejűleg a nyugdíjazás életkori feltétele rugalmassá vált. Ennek lényege, hogy a hosszú, a 40. évet megközelítő, vagy elérő szolgálati idővel rendelkezők a korhatárnál alacsonyabb életkorban is nyugdíjba vonulhattak. A férfiaknál ez legkorábban a 60 éves életkor betöltésekor volt lehetséges, a nőknél ez az ún. előrehozott korhatár is emelkedett: az 1945-ben születettek még 55 év vonatkozott, az 1952-es születésűekre viszont már 59 év. A nyugdíjba vonulás idején ténylegesen betöltött életkor átlaga (az ún. nyugdíjazási korcentrum) az előrehozott korhatárhoz volt közel (nem pedig a nyugdíjkorhatárhoz), ugyanis a nyugdíjba készülők nagy része teljesíteni tudta a hosszú szolgálati időre vonatkozó feltételt, s így az előrehozott nyugdíjat vehette igénybe.

Az Országgyűlés 2009-ben fogadott el törvényt a korhatár további, 62-ről 65 évre emeléséről. Az emelés 0,5 - 0,5 év az egymást követő korosztályokra, kezdve az 1952-ben születettekkel (62,5 év) és befejezve az 1957-es évszámra (65 év).

A 2011-ben elfogadott törvényi szabályozás ezt a korhatár-emelési folyamatot nem módosította, viszont a korhatár alatti nyugdíjazás lehetőségét – melyet a 2009-es szabályozás csak szigorított – 2012-vel csaknem teljes

körűen megszüntette. Az egyedüli kivétel a nőket 40 év jogosultsági idő alapján, külön életkori feltétel nélkül megillető, 2011-ben bevezetett öregségi nyugdíj, amely a nők kettős: egész aktív életútjukra kiterjedő munkahelyi, valamint egyidejű családi helytállását kívánja elismerni. A jogosultsági időbe ennek megfelelően csak a keresőtevékenységgel és a gyermekneveléssel töltött időszakok számítanak be.

Átmeneti szabályok vonatkoznak azokra, akik 2012. előtt, korhatár alatti életkorban nyugdíjat vettek igénybe, s a korhatárt 2012. január 1-jéig nem érték el. Az ő nyugdíjuk ezen a napon változatlan összegben szociális ellátássá alakult át. Ezek az ellátások részesültek az éves rendszeres nyugdíjemelésekben is, ugyanakkor az ellátott személynek nem biztosítottak nyugdíjas státuszt (egyes, a nyugdíjasokat megillető – például közlekedési – kedvezményekben nem részesülhettek). Ezek az ellátások a korhatár betöltésekor átalakultak (visszaalakultak) öregségi nyugdíjakká.

A korhatár 65 évre emelése és a korhatár előtti nyugdíjazás korábbi kiterjedt rendszerének nagymértékű szűkítése együttesen számottevően megemeli a nyugdíjazási korcentrumot, s ezzel jelentősen javítja a nyugdíjrendszer hosszú távú finanszírozhatóságának kondícióit.

Az öregségi nyugdíj másik feltétele meghatározott hosszúságú szolgálati idő teljesítése. A szolgálati idő lényegében a biztosításban töltött időnek felel meg. Szolgálati idő szerzhető – egyebek mellett – keresőtevékenység folytatásával, gyermekgondozási-, illetve munkanélküliségi ellátások igénybevételével, a nyugdíjbiztosítási szervekkel kötött, törvényben szabályozott külön megállapodással.

Magyarországon hosszú időn keresztül 10 szolgálati év volt az öregségi nyugdíj jogosultsági feltétele. Az 1990-es évek elején ez 15, illetve 20 évre emelkedett. 15-19 év is jogosít nyugdíjra, azzal a – gyakorlatilag nem jelentős – korlátozással, hogy e nyugdíjakra nem vonatkozik a nyugdíjminimum szabály (ti., hogy az induló nyugdíj nem lehet kisebb egy, jogszabályban meghatározott összegnél, mely jelenleg 28 500 forint).

A nyugdíj igénylésének további feltétele a biztosítás alapjául szolgáló jogviszony (a keresőtevékenység) megszüntetése. Nyugdíjasként azonban új jogviszony létesíthető. A nyugdíj és a munkajövedelem együttes igénybevételét a törvény meghatározott esetekben korlátozza (pl. szünetel a nyugdíj folyósítása korhatár előtti ellátásnál az éves kereseti összegkorlát – a havi minimálbér 18-szorosa – túllépése esetén, a közsférában általában).

3.3. AZ ÖREGSÉGI NYUGDÍJ ÖSSZEGE

Az öregségi nyugdíj induló összege

- a megszerzett szolgálati idő hosszától és
- az ún. beszámítási időszak átlagkeresetétől

függ. Az egyes szolgálati évekhez tartozó százalékos mértékek (az ún. nyugdíjskála) adják meg, hogy az induló nyugdíj mekkora hányada a nyugdíjba vonuló átlagkeresetének. Bár a részletes kiszámítási szabályok az 1990-es évek eleje óta sokat változtak, ez a számítási alap-képlet mindvégig változatlan maradt.

A nyugdíjskála – történeti okokból – erősen degresszív, vagyis arányaiban jobban elismeri a rövidebb, mint a hosszabb szolgálati időt. Erre a biztosítási védelemben viszonylag később bevontak érdekében volt szükség (ld. a nők tömeges munkába állása a II. világháború után, továbbá az agrárszférában dolgozóakra kiterjesztés). 1993. előtt például 10 szolgálati évhez 33 %-ot kapcsolt a skála, a 42 évhez tartozó 75 %-nál pedig további szolgálati évek szerzésével sem lehetett magasabb mértéket elérni. (Ekkor az első 20 év 53 %-ot, a második 20 év 21 %-ot „ért”). Később a skála több lépésben változott és – bár a degresszív jelleg megmaradt – a hosszabb szolgálati idő honorálása javult. Jelenleg 40 évhez 80, 42 évhez 84, 50 évhez 100 % (ez a felső korlát) tartozik.

Az átlagkereset számítása alapjaiban változott meg. 1990 előtt a figyelembe vett kereset a záró keresethez volt közel. Az átlagszámítás rövid időszakokra vonatkozott (jellemzően a nyugdíjazás évét közvetlenül megelőző 5 év közül a nyugdíjba vonuló számára legjobb 3 évre és a nyugdíjazás évére). Ez – az akkori gazdasági rendszerben – lehetőséget adott a keresetek tudatos „felpumpálására”, s az így végképp nem tükrözte a teljes aktív életút kereseti, járulékfizetési szintjét. Döntés született ezért az átlagszámítási időszak fokozatos meghosszabbításáról. Ennek módszere a kezdő időpont (1988. január 1.) rögzítése. Az idő múlásával az időszak egyre hosszabb (jelenleg már 27-28 év) és hamarosan már jó közelítése lesz a teljes aktív életszakasznak.

Az 1988-as kezdő év választását az is indokolta, hogy ebben az évben vezették be Magyarországon a személyi jövedelemadót, vagyis a keresetek tartalma a korábbiakhoz képest jelentősen megváltozott („felbruttósodott”). A nyugdíjakat a nyugdíjjárulék alapjául szolgáló bruttó keresetből kiindulva, de nettósított összegüket alapul véve kell kiszámítani. A nyugdíj tehát nettó jellegű, nem adóköteles (voltaképpen a kiszámítása során a keresetek nettósításával már adózott). Az 1992 és 2012 között szerzett éves bruttó kereseteket csak egy évenkénti felső összeghatárig (az ún. plafonig) lehet figyelembe venni (a határ felett nyugdíjjárulékot sem kellett fizetni). Az összeghatár általában az országos bruttó átlagkereset 2-3 szoros körüli szinten volt.

Amíg csak néhány évre korlátozódott az átlagszámítási időszak, nélkülözhető volt a valorizáció, vagyis a régebbi keresetek aktuális nominális színvonalra emelése. A beszámítási időszak meghosszabbításának kezdetével egyidejűleg azonban a valorizálás is beépült a rendszerbe. Ez sajátos módon megőrizte a kiinduló, valorizálás nélküli állapotot, annyiban, hogy a nyugdíjazás előtti utolsó három teljes naptári év keresetei eredeti nominális szintjükön maradtak. Az ennél korábbi keresetek pedig e hároméves időszak középső évére valorizálódtak. 2008-ban, amikor a nyugdíjformula több eleme is változott, a valorizáció teljesebbé vált: a nyugdíjazás előtti év színvonalára kell emelni minden korábbi év keresetét. Ez mérsékelte annak az egyidejűleg életbe lépett változásnak nyugdíjcsökkentő hatását, miszerint az induló nyugdíj kiszámítása során a keresetek nettósításánál a bruttó keresetből nemcsak a személyi jövedelemadót, hanem az egyén által fizetendő járulékokat is le kell vonni. A valorizálás – bevezetésétől kezdve változatlanul – az évenkénti országos nettó átlagkereset tény-indexeivel történik.

Az időskori munkavégzés ösztönzését is szolgálja, hogy ha a biztosított személy a korhatár betöltése után tovább dolgozik anélkül, hogy nyugdíjat igényelne, évi 6 %-os nyugdíj-többletre szerez jogot. Aki pedig nyugdíjasként folytat keresőtevékenységet, az adott naptári évben elért keresete egy hónapra jutó részének 0,5 %-át kapja nyugdíjnövelésként.

3.4. HOZZÁTARTOZÓI ELLÁTÁSOK

A biztosított személy nemcsak önmaga számára, hanem – halála esetén – hozzátartozói (házastárs, gyermek, ritka esetben a szülő) számára is ellátási jogot szerezhet, ha elhalálozásakor nyugdíjas volt, vagy ahhoz – életkorát is figyelembe véve – már elég szolgálati időt szerzett.

Az özvegyi nyugdíj lehet ideiglenes (1 évre szóló, a haláleset miatti változásokhoz való alkalmazkodás idejére járó), illetve – az ideiglenes ellátás lejártát követően – állandó. Ez utóbbi azonban csak akkor és addig jár, amikor és ameddig az özvegytől nem „várható el”, hogy keresőtevékenységet folytasson (mert már betöltötte a korhatárt, vagy megváltozott munkaképességű, vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermeket nevel). Az özvegyi nyugdíj összege az elhunyt személy tényleges, vagy potenciális nyugdíjának összegétől függ. Ennek 60 %-a az ideiglenes özvegyi nyugdíj esetében, továbbá akkor is, ha az özvegynek nincs saját jogú nyugdíja. 30 % a mérték akkor, ha az özvegynek van saját jogú nyugdíja, vagy pedig özvegyi nyugdíjra az árvákra tekintettel jogosult.

Árvaellátás az árva 16 éves koráig, nappali tagozaton folytatott tanulmányok esetén annak befejezéséig, de legfeljebb 25 éves korig jár. Mértéke az elhunyt szülő tényleges vagy potenciális nyugdíjának 30, mindkét szülő halála esetén 60 %-a.

3.5. A NYUGDÍJAK ÉVES RENDSZERES EMELÉSE

A nyugdíjak évenkénti rendszeres emelése már közel félévszázados múltra tekint vissza, de követelményként csak az 1990-es évtized első felében épült be a törvénybe. Az 1970-1980-as évekre az „x %”, de legalább Y forint” típusú emelések voltak a jellemzők: a kisebb nyugdíjak gyorsabb ütemben emelkedtek, ami évek hosszú során át nagymértékben nivellált nyugdíjarányokhoz vezetett.

A törvényben lefektetett indexálási módszer többször is változott, melynek fő vonala a bérkövető emeléstől a bér- és árkövető (vegyes) indexáláson keresztül a tisztán árkövető indexálás irányába történő haladás. A jelenlegi árindexálás szabályai szerint az évenkénti januári nyugdíjmelés egységes százalékos mértéke azonos a fogyasztói árak adott évre tervezett növekedésével. Ha az augusztusig lezajlott folyamatok ismeretében az év egészére gyorsabb árnövekedés várható, a különbözetet a novemberi kiegészítő nyugdíjmeléssel kapják meg az ellátottak. Ennek során a nyugdíjasok fogyasztási szerkezetéhez tartozó árindexet veszik figyelembe, ha az nagyobb az általános árindexnél. A tervezettnél lassúbb áremelkedés intézkedést nem von maga után, ekkor a nyugdíjak reálértéke nemcsak megőrződik, hanem emelkedik.

4

**NEMZETKÖZI NYUGDÍJÜGYEK
ÉS KAPCSOLATOK**

4. NEMZETKÖZI NYUGDÍJÜGYEK ÉS KAPCSOLATOK

4.1. BILATERÁLIS EGYEZMÉNYEK, UNIÓS KOORDINÁCIÓS RENDELETEK, NEMZETKÖZI NYUGDÍJÜGYEK INTÉZÉSE

A múlt század ötvenes éveit megelőzően a magyarországi munkavállalók migrációja a korábban megszerzett, társadalombiztosítási jellegű jogosultságok teljes elvesztését jelentette. Annak érdekében, hogy ez ne következzen be, olyan kétoldalú megállapodásokra volt szükség, amelyek alapján – bizonyos keretek között – lehetővé vált a társadalombiztosítási jogszerzés kölcsönös elismerése, összeszámítása, illetőleg amelyek alapján a megszerzett jogosultságok igénybevétele biztosított volt külföldi munkahely vagy lakóhely esetén is.

A társadalombiztosítási tárgyú egyezmények létrehozásának célja tehát az, hogy a járulékfizetéssel vagy egyéb módon megszerzett jogosultságok akkor is érvényesíthetők legyenek, ha a személy másik ország területén is dolgozik. Az országokon átnyúló szociális biztonságot hosszú és precíz szakmai előkészítés nyomán megkötött egyezmények alapozzák meg. Ezen egyezmények nem csak a munkahelyet váltó munkavállalók vagy a lakóhelyet változtató nyugdíjasok számára nyújtanak ellátást, hanem bizonyos esetekben kiterjednek az alapvető egészségügyi, családtámogatási és munkanélküliség esetére járó ellátásokra is.

A II. világháborút követően a migráció az akkori Magyar Népköztársaság területéről elsősorban a volt szocialista blokk országaiba irányult, illetve a betelepülés is ezen országokból történt. Tekintettel arra, hogy jelentős számú magyar nemzeti kisebbség élt határainkon kívül, az ő anyaországba való esetleges visszatelepülésük esetére is biztosítani kellett a társadalombiztosítási ellátásokra való jogosultságot.

A kétoldalú egyezmények közös jellemzője az, hogy személyi hatályuk kizárólag a két szerződő fél áttelepülő, illetve a másik szerződő fél területén ideiglenesen tartózkodó állampolgáira terjed ki, azonban a különböző egyezmények tárgyi hatálya tekintetében jelentős különbségek mutatkoznak.

SZOCIÁLPOLITIKAI EGYEZMÉNYEK

1957 és 1962 között hét egyezményt kötött Magyarország a környező szocialista országokkal.

Érintett ország	Egyezményt kihirdető jogszabály	Aláírva	Hatályos	Tárgyi hatály
Jugoszlávia*	1959. évi 20. tvr.	1957.10.07.	1958.06.01-től	nyugdíj családi pótlék egészségbiztosítás munkanélküli ellátások
Lengyelország	1959. évi 38. tvr.	1959.02.14.	1959.11.01-től 2004. 04.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Csehszlovákia**	1959. évi 41. tvr.	1959.01.30.	1959.12.01-től 2004. 04.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Német Demokratikus Köztársaság	1960. évi 13. tvr.	1960.01.30.	1960.05.01-től 1995. 12.31-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Románia	1962. évi 5. tvr.	1961.09.07.	1961.11.25-től 2006.10.31-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Bulgária	1962. évi 2. tvr.	1961. 06.30.	1962.01.01-től 2006.10. 31-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Szovjetunió***	1963. évi 16. tvr.	1962.12.20.	1963.07.01-től	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások

*: nem hatályos Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Montenegró, Szerbia és Szlovénia tekintetében

**.: hatályos, de nem alkalmazandó egyezmény

***.: hatályos az Oroszországi Föderáció és Ukrajna tekintetében

Az egyezményeket két típusba lehet sorolni:

- területi elven alapuló
- időarányos tehermegosztáson alapuló egyezmények.

A Román Népköztársasággal, a Szovjetunióval és a Német Demokratikus Köztársasággal **területi elven alapuló** egyezményt kötött Magyarország, melynek lényege, hogy a társadalombiztosítási ellátásokat az az ország nyújtja, amelynek területén az igénybejelentés időpontjában az igénylő tartózkodik, illetve él. A nyugellátások szempontjából ez azt jelenti, hogy az egyik ország területén való jogszerzést a másik ország úgy tekinti, mintha az az ő területén történt volna, ezáltal mindig csak egy ország állapítja meg a nyugellátást. Az egyezmények esetén nincs lehetőség a másik országban szerzett keresetek figyelembe vételére, így amennyiben az áttelepülés után Magyarországon történt munkavégzés, úgy a magyar nyugellátás összegét kizárólag a Magyarországon szerzett keresetek befolyásolják. Amennyiben a jogszerző korábban nem dolgozott Magyarországon, úgy az átlagkeresetet az un. jellemző külföldi munkakörnek megfelelő, de magyar munkaköri átlag alapján kell

meghatározni. A már nyugdíjasként a másik ország területére átköltöző személy nyugellátásának folyósítását is az az ország veszi át, amelynek területére költözik.

Jugoszláviával, Lengyelországgal, Csehszlovákiával és Bulgáriával **időarányos tehermegosztáson alapuló** egyezményt kötött Magyarország. Az egyezmény felhatalmazása alapján a két ország területén megszerzett jogosultságok összeadódnak, így az ún. elméleti nyugdíj összege a teljes életpálya alatt megszerzett összes szolgálati időn alapul, de mindkét fél kizárólag olyan arányban fizeti a nyugdíj összegét, amely a saját jogszabályai alapján szerzett szolgálati időnek megfelel. A lengyel és a csehszlovák egyezmény vonatkozásában – tekintve, hogy az egyezmény megkötésének időpontjában az országokban a bérszínvonal közel azonos volt –, a külföldi kereseteket is figyelembe kellett venni. Az egyezmények alapján kötelező tehermegosztást kellett alkalmazni, ami annyit jelent, hogy még akkor sem lehetett megállapítani az ún. nemzeti nyugdíjat, ha egyébként fennállt a kizárólag a magyar szolgálati időn alapuló jogosultság. Egyedül a még hatályos magyar-jugoszláv egyezmény biztosít lehetőséget a nyugdíjigénylőknek arra, hogy kérhessék az egyezmény összeszámítási szabályának mellőzését. A magyar-csehszlovák, a magyar-lengyel és a magyar-bolgár egyezmény meghatároz egy minimális szolgálati időt ahhoz, hogy a részellátás megállapítható legyen.

SZOCIÁLIS BIZTONSÁGI EGYZMÉNYEK

Az 1990-es évek második felétől számos országgal indultak meg az előkészítő tárgyalások, melynek eredményeként az alábbi szociális biztonsági egyezmények kerültek megkötésre:

Érintett ország	Egyezményt kihirdető jogszabály	Aláírva	Hatályos	Tárgyi hatály
Svájc*	1998. évi VII. tv.	1996.06.04.	1998.01.01-től 2006.04.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Németország*	2000. évi XXX. tv.	1998.05.02.	2000.05.01-től 2004.04.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Ausztria*	2000. évi CXXIII. tv.	1999.03.31.	2001.01.01-től 2004.04.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások
Kanada	2003. évi LXIX. tv.	2002.03.04.	2003.10.01-től	nyugdíj
Horvátország*	2005. évi CXXV. tv.	2005.02.08.	2006.03.01-től 2013.06.30-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások munkanélküli ellátások
Québec	2006. évi XVII. tv.	2004.05.12.	2006.07.01-től	nyugdíj
Bulgária*	2006. évi I. tv.	2005.11.30.	2006.11.01-től 2006.12.31-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások munkanélküli ellátások

Románia*	2006. évi II. tv.	2005.10.20.	2006.11.01-től 2006.12.31-ig	nyugdíj betegségi, anyasági ellátások baleseti ellátások munkanélküli ellátások
Koreai Köztársaság	2006. évi LXXIX. tv.	2006.05.12.	2007.03.01-től	nyugdíj
Montenegró	2008. évi LXXII. tv.	2008.05.20.	2009.04.01-től	nyugdíj baleseti ellátás eg. bizt. pénzbeli ellátás munkanélküli ellátás
Bosznia és Hercegovina	2009. évi II. tv.	2008.06.12.	2009.08.01-től	nyugdíj baleseti ellátás eg. bizt. pénzbeli ellátás munkanélküli ellátás
Mongólia	2011. évi CXVIII. tv.	2011.06.10.	2012.06.01-től	nyugdíj
Ausztrália	2011. évi CXVII. tv.	2011.06.07.	2012.10.01-től	nyugdíj
India	2010. évi XXIX. tv.	2010.02.02.	2013.04.01-től	nyugdíj
Japán	2013. évi CVII. tv.	2013.08.23.	2014.01.01-től	nyugdíj
Moldova	2013. évi CCXXXIII. tv.	2013.11.28.	2014.11.01-től	nyugdíj
Szerbia	2013. évi CCXXXIV. tv.	2013.11.29.	2014.12.01-től	nyugdíj megváltozott munkaképességű személyek ellátásai baleseti ellátás eg. bizt. pénzbeli ellátás munkanélküli ellátás
Macedónia	2015. évi XXIII. tv.	2014.11.20.	nem lépett még hatályba	nyugdíj megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, baleseti ellátás, eg. bizt. pénzbeli ellátás
Albánia	2015. évi XVIII. tv.	2014.12.10.	2016.07.01-től	nyugdíj megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, baleseti ellátás, eg. bizt. pénzbeli ellátás
Amerikai Egyesült Államok	2015. évi XXIX. tv.	2015.02.03.	2016.09.01-től	nyugdíj megváltozott munkaképességű személyek ellátásai
Törökország	2015. évi XXX. tv.	2015.02.24.	nem lépett még hatályba	nyugdíj megváltozott munkaképességű személyek ellátásai, baleseti ellátás, eg. bizt. pénzbeli ellátás

* hatályos, de nem alkalmazandó egyezmény

A szociális biztonsági egyezmények közös jellemzője, hogy a kötelező tehermegosztás elve már nem érvényesül, ezért önálló magyar jogosultság esetén lehetőség van az összeszámítási szabály mellőzésére. Megemlítendő, hogy a nyugellátásra való jogosultság a két országban szerzett szolgálati időn túl már több egyezmény lehetőséget biztosít az egyezmény szempontjából ún. harmadik országban szerzett szolgálati idő figyelembe vételére. Ilyen a kanadai, a horvát, a montenegrói, a bosnyák, az indiai, a szerb egyezmény és a québeci megállapodás. Az új egyezmények szintén meghatároznak olyan minimális biztosítási időt (a német egyezmény fél évet, a többi egy évet), amelynek hiányában a nyugellátás nem állapítható meg. Új elemként jelenik meg viszont az a lehetőség, hogy a minimális biztosítási időt el nem érő, és jogosultságot nem keletkeztető időszakot a másik szerződő fél veszi figyelembe úgy, mintha azt az időszakot az ő területén szerezték volna.

SZOCIÁLIS BIZTONSÁG AZ EURÓPAI UNIÓBAN

2004. május 1-jén Magyarország csatlakozott az Európai Unióhoz. A csatlakozás időpontjától az Európai Gazdasági Térség valamennyi tagállama tekintetében lehetségessé vált a megszerzett társadalombiztosítási jogosultságok hordozhatósága: ez a tagállamok között mozgó munkavállalók szociális biztonságának magasabb szintjét jelenti. A tagállamokkal korábban kötött szociálpolitikai, illetve szociális biztonsági egyezményeket felváltották a szociális biztonsági rendszereknek a közösségen belül mozgó munkavállalókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról rendelkező 1408/71/EGK és a végrehajtására kiadott 574/72/EGK rendeletek (ún. koordinációs rendeletek).

A szociális biztonságra vonatkozó koordinációs rendeletek a kötelező társadalombiztosítás keretében nyújtott ellátásokra, tehát a családi ellátásokra, a betegségi és anyasági ellátásokra, a munkanélküliség esetén járó ellátásokra, a rokkantsági ellátásokra, az öregségi és hozzátartozói nyugellátásokra, az üzemi baleset és foglalkozási megbetegedések esetén járó ellátásokra, illetve az elhalálozás esetén járó ellátásokra terjednek ki. A rendeletek alapján a nyugellátás összegét két módon is ki kell számítani, majd a két számítási mód alapján kiszámolt összeg közül az ügyfelek számára kedvezőbbet kell határozattal megállapítani. Az első számítási mód mindig az ún. nemzeti nyugdíj megállapítása, ennek összege megegyezik a kizárólag a magyar jogszabályok alapján figyelembe vehető szolgálati idő és keresetek alapján járó nyugellátás összegével. A második számítási mód a koordinációs rendelet felhatalmazása alapján már lehetőséget biztosít a valamennyi EGT-tagállam területén szerzett szolgálati, illetve biztosítási időszak összeszámítására. A jogosultság fennállása esetén meg kell állapítani a nyugdíj alapját képező átlagkeresetet, amelyhez kizárólag a Magyarországon szerzett keresetek vehetőek figyelembe. A nemzeti szabályok alapján a nyugdíj alapját képező átlagkeresetnek olyan mértékére jogosult mindenki, amelyet a megszerzett összes szolgálati idő alapján kell meghatározni. Így nem kerül hátrányba az a személy sem, aki több tagállamban szerzett biztosítási időt. Az ún. „elméleti nyugdíj” tehát nem más, mint az a nyugdíj, amire akkor lenne jogosult valaki, ha az egész életpályáját Magyarországon töltötte volna. A koordinációs rendelet alapján megállapított nyugellátások az időarányos teherviselés, azaz a pro rata temporis elvén alapulnak, ezért az elméleti nyugdíjat meg kell osztani olyan arányban, ahogyan a Magyarországon, illetve a tagállamok területén szerzett összes szolgálati idő egymáshoz aránylik. Az így meghatározott arányos nyugdíjrészt pro rata ellátásnak nevezzük.

A fenti összeszámítási szabály hatékonyan biztosítja az Unió több tagállamában is munkát vállalók társadalombiztosítási ellátásra való jogosultságát. Immáron nem fordulhat elő az, hogy valaki azért nem jogosult a jogszerzésével arányos öregségi nyugdíjra, mert aktív éveit nem kizárólag egy vagy két tagállamban töltötte.

Az 1972. október 1-jétől hatályos koordinációs rendeletek megújítása, újrakodifikálása az ezredforduló körül már igen aktuálissá vált, ezért 1998. december 21-én az Európai Bizottság benyújtotta módosítási javaslatát. A munka 2001 júliusában, a belga elnökség alatt gyorsult fel, aminek eredményeképp a Tanácsban 2004. január

26-án, a Parlamentben pedig 2004. április 29-én született megállapodás. A szociális biztonsági rendszerek koordinálásáról szóló 883/2004/EK és a végrehajtására kiadott 987/2009/EK rendeletek 2010. május 1-jén léptek hatályba, felváltva a 1408/71/EGK és az 574/72/EGK rendeleteket. Lényeges újításuk az ellátásokat megállapító, illetve az eljárásokat lefolytató szervezetek, intézmények közös elektronikus rendszerrel (EESSI) való összekapcsolása. A társadalombiztosítási ellátások összetettsége, illetve a rendszerrel kapcsolatosan támasztott elvárások magas szintje miatt a 2012. május 1-jére tervezett bevezetés késik. Az EESSI a jelenleg folytatott eljárásokat, a kommunikációt nem csak gyorsítaná, de biztonságosabbá is tenné. A magyar nyugdíjbiztosítási szektor a jelenleg működő ágazati szakalkalmazások fejlesztését azt követően tudja elkezdni, amikor a közösségi rendszer már elkészült és a megfelelő specifikációk rendelkezésre állnak. Ezen időpontig kizárólag rendszerelemzés, és a közösségi fejlesztés figyelemmel kísérése lehetséges.

Az új koordinációs rendeletekkel kapcsolatban megemlíthető a személyi hatály változása, hiszen a régi rendelet az egy tagállamban állampolgársággal rendelkező alkalmazottakra, önfoglalkoztatókra, diákokra, köztisztviselőkre és családtagjaikra, valamint azokra a hontalan személyekre vagy menekültekre korlátozódott, akik egy vagy több tagállam szociális biztonsági jogszabályainak hatálya alá tartoztak. Az új rendelettel ezt a hatályt valamennyi polgárra kiterjesztették; ennek következtében az új rendelet értelmében azok a személyek is jogosultak ellátásokra, akik nem dolgoznak, de valamilyen okból egy tagállam szociális biztonsági jogszabályai hatálya alá tartoznak, és élnek a szabad mozgáshoz való jogukkal. A rendeletek tárgyi hatálya is kibővült, így azt már alkalmazni kell az anyasági mellett az apasági ellátások és a korengedményes nyugdíjazási formák tekintetében is. Az új koordinációs rendeletek lényegi újdonságot a nyugdíjszektor számára nem hoztak, ezért a nyugdíj megállapítás sem tér el a korábban alkalmazott módszertől.

2012. április 1-jétől az új koordinációs rendeletek alkalmazandóak a kizárólag EGT tagállamok (Izland, Lichtenstein, Norvégia), majd 2012. május 1-jétől Svájc tekintetében is.

EGYEZMÉNNYEL NEM ÉRINTETT ORSZÁGBAN ÉLŐK NYUGDÍJJOGOSULTSÁGA

Az egyezmények szempontjából harmadik országban élőknek minősül az a személy, aki nem valamely EU/EGT tagállamban, Svájcban, illetőleg Magyarországgal kötött szociálpolitikai (szociális biztonsági) egyezménnyel érintett országban rendelkezik lakóhellyel. Az ún. harmadik országban élők nyugellátásra való jogosultságát továbbra is kizárólag a magyar jogszabályok alapozzák meg, ezért esetükben összeszámítási szabály alkalmazására nincs mód. A nemzeti jogszabály ezen személyek nyugdíjigényének elbírálását az egyéb nemzetközi ügyekben is hatáskörrel rendelkező Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Nyugdíjfolyósító Igazgatósága hatáskörébe utalja.

A NEMZETKÖZI VONATKOZÁSÚ NYUGDÍJIGÉNYEK ELBÍRÁLÁSA

Mind az egyezmények, mind a koordinációs rendeletek vonatkozásában közös szabály az, hogy a nyugdíjigényt a lakóhely szerinti országban kell benyújtani. Ennek nem csupán praktikus oka van (az igénylő annak az országnak a nyelvén töltheti ki az igénybejelentő lapot, ahol él), hanem ez biztosítja azt is, hogy a nyugellátásra való jogosultságot megalapozó, illetve kizáró tényezőket a lakóhely szerinti ország nyugdíjbiztosítási szerve közölheti a többi érintett országgal.

A Magyarországon előterjeszhető igénybejelentésre szolgáló formanyomtatványok elérhetőek az ügyfélszolgálatokon, illetve az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság honlapján, a www.onyf.hu internetes címen. Az igény előterjesztésekor meg kell jelölni azon országokat, ahol az életpálya során jogszerzés történt vagy

történhetett. Az igényt befogadó ország nyugdíjbiztosítási szerve az előterjesztés során leadott igazolásokkal együtt továbbítja azt mindazon ország nyugdíjbiztosítási szerve számára, amelyek az igénylő által megjelölésre kerültek. Az országok egymás számára átadnak minden olyan lényeges információt, adatot, amely befolyással lehet a másik ország területén esetlegesen megállapításra kerülő ellátásra, vagy annak összegére. Így többek között az országok közlik egymással azt, ha valaki munkanélküliség vagy keresőképtelenség időtartamára járó ellátásban részesül, vagy épp továbbra is munkaviszonyban áll. A nyugdíjbiztosítási szervek továbbítják egymás részére a területükön szerzett szolgálati, illetve biztosítási időről készült kimutatást is, ami alapján az országok a nemzeti szabályaikban előírt jogosultsági feltételek szerint az igényeket elbírálják, és amennyiben a jogosultság fennáll, úgy a nyugellátást megállapítják. Az egyes országok társadalombiztosítási szabályai nem egységesek, ezért előfordulhat az is, hogy amíg valaki részére az egyik ország nyugellátást állapít meg, addig egy másik ország területén ugyanez a személy még nem jogosult nyugellátásra. Az ilyen esetekben pl. a magasabb korhatár elérésekor újabb igénybejelentéssel kell élni a lakóhely szerinti országban.

Az igényelbírálás speciális szakértelmet igénylő területe a nemzetközi vonatkozású nyugdíjügyek intézése. Magyarország – a nemzetközi tapasztalatokat is felhasználva – kezdettől fogva központosítottan kezeli a nemzetközi nyugdíjügyeket, ezek elbírálása országos illetékességgel Budapesten az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság Nyugdíjfolyósító Igazgatóságánál (NYUFIG) történik. A központosított eljárás indoka részben a tényállások összetett jogszabályi háttere, részben az egységes gyakorlat biztosítása, ami kiemelt elvárás az országok közötti ügyintézésben. A partnerintézmények részéről az egy intézménnyel való kapcsolattartás igénye, illetve a lehető legrövidebb ügyintézési idő biztosítása az ügyfelek részére megkívánja a centralizált ügyintézés és képzést. A nemzetközi eljárások a nemzeti eljárásrenddel együtt alkalmazandóak, ezért sokkal összetettebbek, így nagyobb szakmai rálátást, sok esetben idegen nyelv ismeretét is megkövetelik.

A nemzetközi vonatkozású nyugdíjigényeket ugyan Budapesten bírálják el, de az igénybejelentő lapokat a megyei kormányhivatalok nyugdíjbiztosítási ügyfélszolgálatain is elő lehet terjeszteni, ezáltal az ügyfeleknek semmilyen kényelmetlenséget nem okoz. (Ugyanakkor lehetőségük van kapcsolatot tartani az igényelbírálást végző NYUFIG-gal is levélben, telefonon vagy elektronikus úton, illetőleg személyesen is.)

Nemzetközi vonatkozású nyugdíjügyekben annak érdekében, hogy az igények mindig a megfelelő helyre kerüljenek továbbításra, a magyar nyugdíjbiztosítási szerv nemzetközi szakterületének munkatársai naprakész információval rendelkeznek az adott ügyben érintett nemzetközi társintézmények elérhetőségéről. Az ügyfélszolgálati munkatársak általános tájékoztatást nyújtanak egy másik ország társadalombiztosítási rendszeréről, azonban a folyamatosan változó részletszabályok miatt ajánlatos annak az országnak a nyugdíjbiztosítási szervéhez fordulni, amely a nemzetközi nyugdíjigény elbírálásában érintett.

A NEMZETKÖZI VONATKOZÁSÚ NYUGDÍJAK FOLYÓSÍTÁSA

A nemzeti jogszabályunk alapján **a külföldön élő ellátottak a nyugellátásuk folyósítását** az alábbiak szerint kérhetik:

- magyarországi pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlájukra, vagy
- belföldi meghatalmazottjuk részére, vagy
- az EGT tagállam, illetve Svájc területén élők valamely EGT tagállamban, illetve Svájcban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlájukra, vagy
- egyezményes állam területén élők az egyezményes államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlájukra.

A külföldön élő vagy tartózkodó jogosult kérelmére az ellátást negyedévente, félévente vagy évente utólag kell folyósítani, amennyiben az ellátás havi összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj – jogszabályban meghatározott – legkisebb összegét (2016-ban a 28500 Ft-ot).

A magyarországi pénzintézeti számlára való utalás kizárólag forintban (HUF), míg az EGT-tagállamok, illetve Svájc, valamint egyezményes ország területén vezetett pénzintézeti számlára való utalás a Magyar Nemzeti Bank által forgalmazott alábbi devizanemekben teljesíthető a kedvezményezett (fogadó) számla függvényében: euró (EUR), magyar forint (HUF), svájci frank (CHF), amerikai dollár (USD), ausztrál dollár (AUD), kanadai dollár (CAD), japán jen (JPY), cseh korona (CZK), dán korona (DKK), angol font (GBP), lengyel zloty (PLN), norvég korona (NOK), svéd korona (SEK). Az EGT országban, illetve Svájcban vezetett pénzintézeti számlára történő folyósítás költségét a Nyugdíjbiztosítási Alap viseli, míg a szociálpolitikai, szociális biztonsági egyezményt kötött államban, pénzforgalmi szolgáltatónál vezetett fizetési számlára történő folyósítás költségét az ellátásra jogosult viseli.

A KÜLFÖLDÖN ÉLŐ ELLÁTOTTAK ADATAINAK ÉVENKÉNTI EGYEZTETÉSE

A nyugdíjfolyósító szerv a külföldön élő vagy tartózkodó személyre nézve naptári évenként – március hónapban – adategyeztetést végez. Az ebből a célból kiküldött nyomtatványt a nyugdíjfolyósító szervtől ellátásban részesülőnek megfelelően kitöltve, aláírva és közjegyző vagy külföldi hatóság, illetőleg Magyarország külképviseleti szerve által hitelesítve, egy hónapon belül vissza kell küldenie.

Az egészségi állapota vagy a szociális helyzete miatt szociális vagy egészségügyi intézményben tartózkodó, illetve ellátásban részesülő személy esetében az említett intézmények vagy azok orvosa által, illetve a külföldi közigazgatási szerv, bíróság, pénzforgalmi szolgáltató, nyugdíjbiztosítási szerv (nyugdíjpénztár) által igazolt adatokat és tényeket – az ellenkező bizonyításig – hitelt érdemlően bizonyítottak, igazoltnak kell tekinteni.

Ha a kitöltött, aláírt és hitelesített nyomtatvány az előírt határidőn belül nem érkezik vissza vagy visszaérkezik, de abból a jogosultság fennállása nem állapítható meg, az ellátás folyósítását a határidő lejártá vagy a visszaérkezés napját követő második hónap első napjával be kell szüntetni.

A jogosultság tényének későbbi bizonyítása esetén intézkedni kell az ellátás újbóli folyósításáról, és a nem folyósított ellátás legfeljebb öt évre visszamenőlegesen járó – az időközi emelésekkel növelt – összegének kiutalásáról.

AZ ONYF RÉSZVÉTELE AZ ÚJ KÉTOLDALÚ EGYEZMÉNYEK SZAKMAI ELŐKÉSZÍTÉSÉBEN 2015-BEN

A szociális biztonsági egyezményekkel kapcsolatos tárgyalások megkezdésére kormányhatározat hatalmazza fel az illetékes minisztert. Az egyezmények szakértői szintű előkészítésében, illetve a tárgyalásokon a nyugdíjágazat képviselőjében az ONYF jár el, mely keretében 2015-ben az amerikai, az izraeli és az orosz egyezmény előkészítésben működött közre. Ezen kívül előkészítette az egyezmények alkalmazásához szükséges formanyomtatványokat az amerikai, a török, a moldovai, az albán és a macedón nyugdíjbiztosítási szervekkel folytatott egyeztetéseken. Az ONYF az alkalmazott egyezmények, illetve az Európai Unió tagállamai vonatkozásában rendszeresen tart szakértői szintű egyeztetéseket, összekötő szervi tárgyalásokat, így 2015-ben Budapesten a dél-koreai és a német nyugdíjbiztosítási szerv képviselőivel tárgyalt.

A korábban megkötött, de időközben már sok tekintetben elavult szociálpolitikai egyezmények felváltása modern egyezményekkel prioritást jelent, ezért több utódállammal – a még mindig hatályban lévő magyar–jugoszláv és a magyar–szovjet egyezmény tekintetében is – folyamatban vannak tárgyalások.

4.2. AZ ONYF NEMZETKÖZI KAPCSOLATAI 2015-BEN

KÉTOLDALÚ VEZETŐI TÁRGYALÁSOK

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2015-ben is kiemelt figyelmet szentelt a külföldi partnerszervezetekkel és a szomszédos államok intézményeivel folytatott kétoldalú kapcsolatok erősítésének.

A korábbi évekhez hasonlóan, a nemzetközi nyugdíjszakmai megállapodások értelmében az ONYF főigazgatója a lengyel, német, osztrák, szerb, szlovén és bolgár partnerintézmények vezetőivel személyes találkozón egyeztetett az intézmények közötti további együttműködésről.

Általánosságban elmondható, hogy a 2015-ben megtartott bilaterális vezetői tárgyalások keretében a nemzeti nyugdíjrendszereket érintő változások bemutatásán és a kölcsönös szakmai tájékoztatáson kívül sikeresen áttekintésre és kiértékelésre kerültek a korábbi együttműködés eredményei, valamint a 2016. évre vonatkozó együttműködés formái.

TANÁCSADÓ NAPOK

A 2006-os bevezetése óta évről évre egyre eredményesebbnek mondható a nemzetközi nyugdíjtanácsadó napok intézménye. Az ONYF nemzetközi területen végzett tevékenysége szempontjából hiánypótló és egyben kiemelkedő jelentőségű, hogy 2015-ben harmadik alkalommal kerültek megrendezésre szlovák és szerb relációban nyugdíjtanácsadó napok mind hazai, mind szlovák illetve szerb helyszíneken. 2015-ben szintén harmadszor került sor román nyugdíjtanácsadó napok szervezésére, ennek Budapesten a Nyugdíjbiztosítási Székház adott helyet. A rendezvényen megjelent érdeklődők kiemelkedően nagy létszáma is mutatja a román partnerrel közösen megtartott szakmai tanácsadó rendezvények eredményességét és folytatásának szükségességét.

A hagyományos kétoldalú osztrák-magyar és német-magyar tanácsadó napok a jól bevált helyszíneken – Eisenstadt, Bécs, Sopron és Berlin – kerültek megrendezésre. 2015-ben első ízben rendezett háromoldalú nyugdíjtanácsadást az ONYF, a német partnerszerv a DRVB, valamint az osztrák partnerszerv a PVA Budapesten és Győrben.

SZAKÉRTŐI TAPASZTALATCSERE

Kölcsönös szakértői egyeztetés és tapasztalatszerzés céljából munkatársaink a lengyel, szlovák, szerb és német partnerintézetekkel közösen megrendezett szakmai konzultáció és egyhetes gyakornoki program keretében ismerkedhettek meg az egyes partnerintézmények szervezeti felépítésével, illetve szakmai munkájával. Júliusban a nyilvántartási-, jogi- és szabályozási területről fogadtunk lengyel szakértőket, novemberben a német nyugdíjbiztosítási szervnél Berlinben elektronikus adatcsere témában tettek látogatást informatikus kollégáink.

A gyakornoki program keretében szakértőink Pozsonyban, Szabadkán és Berlinben gyűjtöttek hasznos szakmai tapasztalatokat, és ennek megfelelően Budapesten fogadtuk a partnerintézetek 1-1 kijelölt munkatársát.

RÉSZVÉTEL A NEMZETKÖZI SZERVEZETEK MUNKÁJÁBAN, NEMZETKÖZI KONFERENCIÁK ÉS SZEMINÁRIUMOK

Az ONYF vezetése az elmúlt évben is nagy hangsúlyt helyezett az **International Social Security Association** (ISSA) világszervezetével folytatott együttműködésre. Ennek megfelelően növelte szerepvállalását és aktivitását a nemzetközi szervezet munkájában. Az ONYF így aktívan részt vesz az ISSA EIN Irányító Bizottságának és az Időskorúak, megváltozott munkaképességűek és hozzátartozók biztosításával foglalkozó Technikai Bizottság munkájában, valamint szakértőkkel képviselteti magát a Statisztikusok, Aktuáriusok és Pénzügyi Tanulmányok Technikai Bizottságában és az Információs és Kommunikációs-technológiai Technikai Bizottságban is.

Az ONYF-et képviselő szakértők 2015-ben részt vettek a cseh partnerintézet fennállásának 25. évfordulójára rendezett konferencián Prágában, a Visegrádi 4-ek által szervezett a fegyveres testületek biztosításával foglalkozó konferencián Lengyelországban, a Világban és az Európai Bizottság által közösen szervezett nyugdíjszakmai szemináriumon Brüsszelben, az EUROSTAT konferencián Luxemburgban, a SAS Statisztikai Analitikai Rendszer fórumán és konferenciáján Milánóban és Rómában, az EESSI és a H5NCP uniós projektekhez kapcsolódó uniós konferenciákon és Technikai Bizottsági üléseken Brüsszelben.

Az ONYF kijelölt szakértője részt vett Brüsszelben az Európai Unió Szociálpolitikai Bizottság SPC-AGE munkacsoportjának ülésein. A VS/2013/0132 európai uniós projekt projekttervében foglalt vállalásnak megfelelően 2015. május 28-án a Nyugdíjbiztosítási Székházban megrendezésre került a záró workshop, melyen több mint 70 résztvevő köztük neves külföldi előadók voltak jelen.

ONYF - ISSA KONFERENCIA

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság 2015. szeptember 16–18. között Budapesten rendezte meg az ISSA nemzetközi szervezettel közös együttműködésben a Társadalombiztosítási aktuáriusok és statisztikusok 18. nemzetközi konferenciáját. A nyugdíjszakmai konferencián a társadalombiztosításban és nyugdíjbiztosításban jártas magyar és külföldi szakértők Európát és az egész világot érintő demográfiai kihívásokat, valamint nyugdíjrendszereink hosszú távú fenntarthatóságát és annak hatásait vizsgálták. A háromnapos rendezvényen több mint 80 ország és 123 szervezet vett részt, közel 300 fővel.

ÜGYINTÉZÉS - A SZOLGÁLTATÓ HATÓSÁG

5

5. ÜGYINTÉZÉS - A SZOLGÁLTATÓ HATÓSÁG

A kormányzati szándéknak megfelelően a közigazgatási rendszer átalakításának lényege – az egyszerűsítés és az átláthatóság mellett – a szolgáltató állam létrehozásának irányába történő elmozdulás. A közigazgatási szervezeteknél működtetett ügyfélszolgálatok a hatóságok és az állampolgárok közötti kapcsolatban kiemelt jelentőségűek, az ügyfelek hatósági eljárások során történő ügyintézése szempontjából szerepük meghatározó. Ez fokozottan igaz a nyugdíjbiztosítási eljárásokra, illetve az ezekkel kapcsolatos ügyfélszolgálati tevékenységre.

A nyugdíjbiztosítás a közigazgatás speciális szakterülete. A nyugdíjbiztosítás jogszolgáltató tevékenységében különösen fontos szerepet játszik az ügyfelek részére nyújtott speciális tájékoztatási tevékenység. Ennek kiemelt színterei az ügyfélszolgálatok, ahol az érdeklődők közvetlen, személyre szabott információkat kaphatnak.

5.1. A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁS ÜGYFÉLSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉGE

Az ügyfélszolgálat a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerveknek olyan egysége, amely személyes ügyintézés alkalmával megalapozhatja a „jó állam” iránti bizalmat, mivel birtokában van az a szakmai kompetencia, amely a legbonyolultabb ügyek elintézését is lehetővé teszi.

Az ügyfélszolgálatok munkatársai a nyugdíjbiztosításnál intézhető ügyekben mind a személyesen megjelenő, mind a telefonon érdeklődő, mind az elektronikus ügyintézés kezdeményező ügyfelek részére igyekeznek a lehető legmagasabb szintű szolgáltatást nyújtani, akár általános tájékoztatásról, akár konkrét ügyek intézéséről van szó.

Az ügyfelek szempontjából fontos az ügyintézés területi közelsége, azaz, hogy nyugdíjbiztosítási ügyeiket lehetőség szerint a lakóhelyükhöz közel intézhessék. A nyugdíjbiztosítási ügyfélszolgálatok ennek megfelelően nem csak a 19 megyeszékhelyen működnek, hanem - megyénként eltérő számú – további működési helyeken is, illetve esetenként más közigazgatási szervek hivatali helyiségeiben is. A fővárosi és megyei kormányhivatalok esetében – a megyeszékhelyeken túl – 10 működési helyen állandó, további 25 helyszínen ún. kihelyezett ügyfélszolgálat működik. A kihelyezett ügyfélszolgálatok általában a települési önkormányzatokkal történő együttműködés eredményeként jöttek létre nagyobb településeken, kistérségi központokban; számuk a „kereslet” függvényében változó. A kihelyezett ügyfélszolgálatok időszakosan, meghatározott napokon és időpontban működnek. Feladatuk a felvilágosítás, az általános tájékoztatás, az igények, illetve más beadványok átvétele.

Budapesten a fővárosi kormányhivatal mellett az ONYF és a NYUFIG folyósítási és nemzetközi ügyfélszolgálat is az ügyfelek rendelkezésére áll.

Az ügyfélszolgálati tevékenység rendkívül széles körű, mind az ügyintézés szintjét, mind pedig az intézhető ügyek jellegét tekintve. A nyugdíjbiztosítási ügyfélszolgálatokon az általános tájékoztatás mellett lehetőség van nyugellátások és egyéb nyugdíjszerű ellátások megállapítása iránti igények, különböző eljárások megindítását célzó kérelmek benyújtására, illetve ehhez kapcsolódóan okiratok bemutatására, nyugdíjszolgáltatásokra irányuló megállapodások megkötésére, méltányossági kérelmek benyújtására, a nyugdíjbiztosítás hatósági nyilvántartásába való betekintési jog gyakorlására, a társadalombiztosítási egyéni számla megtekintésére, a visszamenőleges foglalkoztatási adatszolgáltatások teljesítésére, jogszabályban előírt bejelentések megtételére, vagy a nyugdíjbiztosítási adategyeztetési eljárásokkal kapcsolatos ügyek intézésére.

Az ügyfélszolgálatok munkatársai a kérelmek átvétele és az eljárásokra vonatkozó felvilágosítás megadása mellett igény esetén segítséget nyújtanak pl. az űrlapok kitöltésében is, valamint abban is, hogy a foglalkoztatók

visszamenőleges adatszolgáltatásait, a jogszerű módosításokat teljesítsék. A NYUFIG folyósítási ügyfélszolgálatán ezen túlmenően az egyes ellátások folyósításával, szüneteltetésével, a folyósítás módjának megváltoztatásával, valamint a kárpótlási célú juttatásokkal összefüggésben van lehetőség tájékozódásra.

A nyugellátási és egyéb igényekhez szükséges adatok beszerzése az egész elbírálási folyamaton átívelő, többszörös iterációt magában foglaló komplex folyamat. Ennek a folyamatnak része az ügyfélszolgálati tevékenység is, hiszen a személyesen igényt előterjesztők az ügyfélszolgálatot ellátó munkatárssal találkoznak először, aki szükség esetén már az igényfelvétel során megteszi az esetleges hiánypótlásokhoz szükséges intézkedéseket. A nyugdíjbiztosítás központi adatbázisában tárolt nyugdíjbiztosítási adatok mellett ugyanis gyakran más dokumentumokat: igazolást, bizonyítékot stb. is be kell szerezni. Adott esetben ellenőrzési eljárást, vagy tanú-meghallgatást is le kell folytatni ahhoz, hogy a nyugdíjigény elbírálható legyen. Mindezek igénylik az ügyféllel történő közvetlen kapcsolattartást.

Az ügyfelek elégedettségét szolgálja, hogy a személyesen megjelenő, vagy a telefonon egyértelműen azonosított ügyfelek számára érdemi: személyre szóló, szakmailag megalapozott, teljes körű tájékoztatást tudnak adni a munkatársak, hiszen a hatósági eljárásokat támogató szakmai informatikai rendszerek országosan elérhetőek számukra.

Ugyancsak az ügyfelek elégedettségét szolgálja az ONYF honlapján elhelyezett nyugdíj-kalkulátor, amely a társadalombiztosítási öregségi nyugdíj (ideértve a nők életkortól függetlenül igénybe vehető kedvezményes öregségi nyugdíját is) várható összegének meghatározására szolgál. A nyugdíj-kalkulátor ügyfélkapu regisztráció nélkül is hozzáférhető, mindenki „saját felelősségére” használhatja.

Az alkalmazás az adott naptári évben várható öregségi nyugdíj összegét a felhasználó birtokában lévő és általa rögzített adatok alapján határozza meg. A nyugdíj-kalkulátor jelenleg azok számára tud értékelhető becslést nyújtani, akik a nyugellátásra jogosító szolgálati (nők esetében jogosultsági) idejükéről, valamint az 1988. január 1-jétől kezdődő ún. béridőszak alatt elért nyugdíjjárulék-köteles kereseteikről már rendelkeznek hatósági döntéssel és nem tagjai magánnyugdíj pénztárnak.

A személyes ügyintézéshez az ügyfeleknek lehetőségük van előzetes időpontfoglalásra is. Az erre a célra kialakított on-line időpontfoglaló alkalmazás használatával az ügyfelek egy előzetesen kiválasztott időpontban jelenhetnek meg a lakóhelyük szerint illetékes kormányhivatal, illetőleg a NYUFIG ügyfélszolgálatán.

Az időpontfoglalás a nyugdíjbiztosítási ügyek teljes körére nézve lehetséges, illetve az ügyfelek jelezhetik azt is, ha már folyamatban lévő ügyükben kívánnak eljárni. Ezzel az ügyfélszolgálati munkatársak munkáját is segítik, hiszen az ügyfél folyamatban levő ügyének előzetes áttekintését követően a személyes megjelenéskor pontosabb és részletesebb tájékoztatás nyújtására van lehetőség.

Az online időpontfoglaláshoz elektronikus levelezési (e-mail) cím szükséges, mivel ezen keresztül lehetséges a foglalás megerősítése, amelyet az alkalmazás automatikusan megküld az ügyfélnek. Nyugdíjbiztosítási adategyeztetési ügyekben lehetőség van időpontfoglalásra telefonon a Call Centeren keresztül, illetve a lakóhely szerinti kormányhivatal nyugdíj ügyfélszolgálatának telefonos vagy postai úton történő megkeresésével is.

A személyes ügyintézésen túl az ügyfeleknek lehetőségük van telefonon keresztül is tájékoztatást kérni. Ezt megtehetik az ügyfélszolgálatok megkeresésével, illetve a folyósítással vagy a nyugdíjbiztosítási adategyeztetéssel kapcsolatos kérdéseik esetén az ONYF által üzemeltetett Call Center szolgáltatás igénybevételével.

A Call Center folyósítási ága a 06-80/204-884-es zöld számon érhető el, és a NYUFIG által folyósított ellátásokra vonatkozó információk megadására szolgál. Az egyes menüpontok segítségével az ügyfelek megismerhetik a folyósítás menetét, tájékoztatást kaphatnak a folyósítást érintő bejelentési kötelezettségeikről, illetve lehetőségük van konkrét ügyekben az ügyintézők segítségét kérni. A folyósítási szakterületre beérkező hivatásokat a NYUFIG munkatársai kezelik.

A Call Center nyugdíjbiztosítási adategyeztetési ága belföldi vezetékes telefonszámról ingyenesen a 06-80-205-444-es zöld számon, mobiltelefonról és/vagy külföldről +36-1-459-9700 számon érhető el, a hívó fél költségére. Ezen a számon az ügyfelek az automatikus menüpontokból részletes tájékoztatást kaphatnak a kérelemre, illetve a hivatalból induló adategyeztetési eljárásról, valamint a hatósági bizonyítvány kiadásáról, megismerhetik az elektronikus ügyintézésrel kapcsolatos tudnivalókat, illetve konkrét ügyekben lehetőségük van felvilágosítás kérésére. A konkrét ügyekkel kapcsolatos hívásokat a kormányhivatalok nyugdíjbiztosítási szakterülete, nemzetközi érintettségű ügyekben pedig a NYUFIG munkatársai fogadják.

Általánosságban megállapítható, hogy az ügyfélszolgálatok tevékenységében – az igénybejelentések kezelése mellett – jelentős az ügyfél-tájékoztatás szerepe. Az általános kérdések mellett egyre nagyobb az igény a személyre szabott tanácsadás iránt. A biztosítottak az elmúlt évekhez képest tudatosabban készülnek nyugdíjas éveikre, a nyugdíjazást megelőzően törekednek jogaik, nyugdíjba vonulási lehetőségeik megismerésére.

Megemlítendő még, hogy a nyugdíjakkal kapcsolatos ügyintézés – akár az öregségi nyugdíjkorhatár betöltése, akár a hozzátartozó elhalálása az ügyintézés kiváltó oka – a legtöbb ember számára érthető módon lelkileg is megterhelő, éppen ezért az ügyintéző részéről olyan személyes kompetenciákat (mint pl. szociális érzékenység, empátia) is fokozott mértékben megkövetel, amelyek más típusú hatósági eljárások során nem ennyire hangsúlyosak.

5.2. JOGALKALMAZÁS, JOGSZOLGÁLTATÁS

A nyugdíjbiztosítási feladatellátás olyan speciális szakterület, amely különleges szakértelmet kíván. Tekintettel arra, hogy az ügyfelek a szakmai tájékoztatás alapján az életüket jelentősen befolyásoló döntést hoznak, különösen fontos, hogy naprakész, pontos, helytálló felvilágosítást kapjanak mind az őket érintő jogszabályi rendelkezésekről, mind ügyük intézésének folyamatáról. A nyugdíjbiztosítási hatósági eljárások fő jellemzője, hogy az azokat lefolytató igazgatási szervek feladataikat a mindenkor hatályos jogszabályok alapján végzik. Ez azt jelenti, hogy a feladat ellátásához valamennyi, az érintettre **a több évtizeden át tartó jogszerzés idején vonatkozó, illetve a nyugdíj megállapításakor hatályos jogszabály** ismerete szükséges, amely az ügyek zömében több évtizedes speciális joganyag napi alkalmazását jelenti. A jogalkalmazás során figyelemmel kell lenni az egyes jogszabályok közötti összefüggésekre is, mind a társadalombiztosítási, mind a munkajogi szabályokat illetően. Mindezek következtében egy-egy bonyolultabb esetben akár tucatnyi jogszabályt is alkalmazni kell. Ez többlet-követelményeket támaszt a jogalkalmazó apparátus munkájával, az ügyintézés szabályozó ügyviteli folyamatok kialakításával, illetve az informatikai támogatást biztosító szoftverek fejlesztésével szemben is. Ezen objektív sajátossággal a nyugdíjbiztosítás történeti jellegéből (az egyén oldaláról nézve is félévszázadon is túlnyúló időhorizontjából) adódóan a jövőben is számolni kell.

Központilag szervezett, folyamatos szakmai oktatások biztosítják, hogy az ügyintézők (ideértve az ügyfélszolgálati feladatokat ellátó munkatársakat is) nagy felkészültséggel, naprakész szaktudással és megfelelő információkkal rendelkezzenek.

5.3. NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ADATEGYEZTETÉS

2014. augusztus 25-én a fővárosi és megyei kormányhivatalok nyugdíjbiztosítási igazgatóságai hivatalból megkezdtek az adategyeztetési eljárások lefolytatását az 1955-1959 között született biztosítottakkal, volt biztosítottakkal.

Az adategyeztetési eljárás célja a nyugdíjbiztosítás közhiteles hatósági nyilvántartásában található adatok egyeztetése és a „biztosítási múlt” igazolása az ügyfelek részére. A hivatal arról tájékoztatja őket, hogy az aktív életpálya során milyen szolgálati idő és kereseti adatokat szolgáltatottak róluk a foglalkoztatók 2010-ig a nyugdíjbiztosítás, 2011-től kezdődően az APEH, illetve a NAV részére.

Ez az eljárás a nyugdíjbiztosítási nyilvántartásban szereplő, a korábbi évtizedekben begyűjtött adatok leegyeztetését, az esetleges téves adatok javítását, a hiányzókat beszerzését célozza. Adathiányt okozott, ha a foglalkoztató nem teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Vannak azonban olyan szolgálati időnek minősülő időszakok is – például a szakmunkásképzés vagy a nappali tagozatos felsőfokú tanulmányok időtartama – amelyekkel kapcsolatban nem is volt ilyen kötelezettség.

Az adategyeztetés az 1955-1959. között születettekkel kezdődött meg; ebben a körben mintegy 400 ezer fő érintett. A hatályos nyugdíjtörvény szerint egy ötéves korosztály kiértékelésére 2 év áll rendelkezésre. Az ütemezett kiértékelésnek az említett korcsoport legutolsóként sorra kerülő tagjaira is legkésőbb 2016. december 31-ig meg kell kezdődnie. Nem terjed ki azonban azokra, akik e fázison valamilyen módon már túl vannak (akiknek 2009. december 31-ét követően jogerős szolgálati idő megállapítás történt, illetve valamilyen, szolgálati idő alapján kiszámított ellátás - öregségi nyugdíj, korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjáradék, balettművészeti életjáradék stb. - megállapítására irányuló eljárás volt (van) folyamatban, vagy akik már kérelmet nyújtottak be az adategyeztetési eljárás megindítása iránt).

2017. január 1-jétől kezdődik meg a következő ötéves korcsoport, az 1960-1964. között születettek kiértékelése, amelyre szintén két év áll rendelkezésre. Majd a további ötéves korcsoportok következnek, kétévenkénti rendszerességgel. Az újabb és újabb korcsoportok mellett - meghatározott időszakonként - a korábban bevont korcsoportok is értesítést kapnak az előző adategyeztetés (illetve a korábban történt szolgálati idő-számítás) óta eltelt idő alatt megszerzett szolgálati időről, kereseti és egyéb adataikról. Így a belátható jövőben minden aktív korú állampolgár rendszeresen tájékoztatást fog kapni a megszerzett nyugdíjjogosultságáról.

Az adategyeztetési eljárás lebonyolítása az ONYF főigazgatója által jóváhagyott ütemezés szerint történik. Az ütemezés alapján először az 1955-ben, majd sorban az 1956-ban, 1957-ben, 1958-ban, majd végül az 1959-ben születettek részére kezdődik el az eljárás. A korosztálon belül TAJ szám szerinti sorrendben történik a tájékoztató levelek, illetve a kimutatások kiküldése az ügyfél részére.

Az eljárások során minden érintett ügyfél egy előzetes tájékoztató levelet kap, mely röviden összefoglalva tájékoztatja az ügyfeleket az adategyeztetési eljárás tartalmáról, előnyéről, az esetleges tennivalókról, egyben az ügyfél közreműködését kéri. Az eljárás egy végzéssel folytatódik, melynek a mellékleteként elküldött kimutatás az egyes biztosítottakra nézve 2015. december 31-ig bezárólag tartalmazza a nyugdíjbiztosítás hatósági nyilvántartásában található szolgálati időre, a nő kedvezményes nyugdíjához elismerhető jogosultsági időre, egyéb kedvezményes időkre, a foglalkoztatókra, az 1988. január 1-jétől kezdődően megszerzett keresetekre, az azokból levont járulékokra, és a járulékfizetés nélkül szolgálati időként elismerhető időszakokra vonatkozó adatokat. A végzéshez-kimutatáshoz egy észrevételező/elfogadó nyilatkozatot, illetve – a válaszadási kedv növelése érdekében – egy válaszbörítékot is kap az ügyfél. Az ügyfeleknek a végzés kézhezvételétől számítva 60 nap áll rendelkezésükre, hogy a kimutatással kapcsolatos észrevételeiket megtegyék, vagy egyetértésüket kifejezzék. A tapasztalatok alapján elmondható, hogy az új jogintézménnyel összefüggő visszajelzések pozitívak: az érintett korosztály tagjai aktívak; tájékoztatás kérése, illetve a hiányzó időkre vonatkozó dokumentumok benyújtása érdekében telefonon és személyesen szép számban keresik meg az ügyfélszolgálatokat.

5.4. SZOLGÁLATI IDŐ SZERZÉSE CÉLJÁBÓL KÖTHETŐ MEGÁLLAPODÁSOK

A hatályos társadalombiztosítási jogszabályok azok számára is lehetőséget nyújtanak a nyugellátáshoz szükséges szolgálati idő és az ehhez kapcsolódó, figyelembe vehető jövedelem megszerzésére, akik nem állnak (nem álltak) biztosítási kötelezettséggel járó jogviszonyban (illetve akikre a biztosítás más okból nem terjed ki, vagy akiknek a biztosítása szünetel).

A fővárosi/megyei kormányhivatalok ügyfélszolgálatainál az alábbi főbb típusú megállapodások köthetők:

- szolgálati idő és nyugdíjalapot képező jövedelem szerzése (biztosítási jogviszony hiányában vagy annak szünetelése esetén),
- felsőoktatási intézményben nappali rendszerű oktatás keretében folytatott tanulmányok idejének szolgálati időként történő elismerése,
- öregségi teljes, illetve öregségi résznyugdíjra jogosultsághoz hiányzó, legfeljebb 5 év szolgálati idő utólagos (nyugdíjazáskori) szerzése.

A megállapodás megkötését a lakóhely szerint illetékes fővárosi/megyei kormányhivatalnál lehet személyesen vagy írásban, illetve elektronikusan a www.onyf.hu honlapon, az Elektronikus ügyintézés menüpontban Adatközlő lap megállapodás megkötéséhez magánszemély részére, Jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szerv (szervezet) részére űrlapon kezdeményezni. A Magyarország területén lakóhellyel nem rendelkező, külföldön élő személy a megállapodás megkötését a NYUFIG-nál kezdeményezheti. A járulékot magyar törvényes pénznemben és a mindenkori közteher-mértékek figyelembevételével kell megállapítani és megfizetni.

5.5. ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS A NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI ELJÁRÁSOKBAN

Az ellátást írásban, az erre a célra rendszeresített nyomtatványon (igénybejelentő lapon) kell igényelni. A nyomtatvány (űrlap) bármely nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnél beszerezhető, továbbá számítógéppel kitölthető, illetőleg [kézi kitöltéshez] letölthető formátumban az ONYF honlapján is megtalálható. Az ügyfeleknek személyesen, az igazgatási szervek ügyfélszolgálatain, valamint postai, illetve **elektronikus úton** is lehetőségük van igényeik előterjesztésére.

Az ONYF az Európai Unió és a Kormány célkitűzéseivel összhangban, a mai kor elvárásainak megfelelően kívánja a nyugdíjbiztosítás eljárásainak minél szélesebb körében az ügyfelei számára az e-ügyintézés lehetőségét biztosítani.

A kialakított elektronikus nyugdíjbiztosítási szolgáltatások biztosítják a nyugdíjbiztosítási ellátások igénylésének, illetve egyéb hatósági eljárások személyes megjelenés nélküli, elektronikus úton történő kezdeményezésének, illetve igénybevételek lehetőségét és az eljárások további szakaszában az elektronikus úton való részvételt.

Az ügyfelek ügyeik elektronikus intézését csak előzetes regisztráció után kezdeményezhetik, ami ún. **ügyfélkapu** létesítését jelenti. Az ügyfélkapu egységes, szabványos csatlakozást lehetővé tevő, a törvényi követelményeket kielégítő kormányzati elektronikus ügyfél-azonosító informatikai rendszer. Ez biztosítja, hogy a felhasználó egyedileg, személyében azonosított módon, biztonságosan léphessen kapcsolatba a központi rendszer útján az elektronikus közigazgatási ügyintézés, illetve elektronikus közigazgatási szolgáltatást nyújtó szervekkel. Ügyfélkaput – regisztrációs eljárást követően – bármely természetes személy létesíthet. Az ügyfél az ügyfélkapun keresztül bekapcsolódhat az ügyintézés informatikai rendszerébe, és joghatályosan végezhet eljárási cselekményeket.

A nyugdíjbiztosítási eljárásban 2005. november 1-jétől van lehetőség elektronikus ügyintézésre. A szolgáltatások az ONYF honlapján az „Elektronikus ügyintézés” ikonra kattintva érhetőek el. Az e-ügyintézés – amelynek megkezdéséhez az ügyfélnek meg kell adnia a TAJ (társadalombiztosítási azonosító jel) számát – a rendszerben található elektronikus űrlapok kitöltésével, továbbításával kezdeményezhető.

Az elektronikus ügyintézési szolgáltatások a különböző jogszabályokban foglalt feltételek szerinti ügyintézés tesztek lehetővé, melynek lényege a hivatal és az ügyfél közötti kommunikáció hiteles elektronikus úton történő gyakorlása. Az igazgatási szerv címére közvetlenül elektronikus levélben (e-mailben) érkezett bármely megkeresés nem minősül e-ügyintézésnek.

Az elektronikus ügyintézés a gyakorlatban a nyugdíjbiztosítási ügyek esetében négyféle szolgáltatás igénybe vételének lehetőségét jelenti.

2005. óta működik az elektronikus ügyintézés szolgáltatás, mely a nyugellátás, méltányossági emelés és kivételes ellátás, valamint egyszeri segély és egyéb ellátás iránti igény, illetve nyugdíjszolgáltatásra jogosító szolgálati idő megszerzése céljából köthető megállapodás megkötésének kezdeményezését, elektronikus úton történő előterjesztését teszi lehetővé. Ezekon túlmenően bejelentések, nyilatkozatok továbbítását is lehet ezen az úton kezdeményezni a hivatalok felé nyugdíjbiztosítási ügyekben.

2007-től kezdődően vehető igénybe az e-NYENYI rendszer, mely a nyugdíjbiztosításhoz az adatszolgáltatási kötelezettséget teljesítő foglalkoztatók részéről az adatszolgáltatások elektronikus ügyintézés keretében történő teljesítését teszi lehetővé a foglalkoztató képviselője, meghatalmazottja részére.

2013. január 1-jétől használható a nyugdíjbiztosítási adategyeztetési elektronikus szolgáltatás, mely az adategyeztetési eljárással kapcsolatos elektronikus dokumentumok kezelését teszi lehetővé az ügyfelek részére.

Szintén **2013. óta működik a Társadalombiztosítási egyéni számla megtekintő szolgáltatás,** mely a társadalombiztosítási egyéni számla adatainak megtekintését, az azzal kapcsolatos eljárások kezdeményezését teszi lehetővé az ügyfelek számára.

Mivel az e-ügyintézés csak a hivatalok és az ügyfél közötti kommunikációban különbözik a „hagyományos” ügymenettől, ezért a különböző hatósági eljárásokra, az ügyintézésre teljes egészében az általános szabályok érvényesek. Az elektronikus ügyintézés minden szolgáltatásban felhasználói leírások, tájékoztatók segítik. Amennyiben az ügyfél jelzi, hogy az Ügyfélkapunál kapott regisztráció birtokában sem tudta ügyét elintézni, úgy az illetékes munkatársak segítséget nyújtanak.

Az ügyfelek elektronikus ügyintézési lehetősége mellett – a kormányzati szándékokkal összhangban – az ONYF nagy hangsúlyt fektet az elektronikus, papírmentes ügyintézés kialakítására, aminek első lépése a nyugellátási szakterület döntései meghatározott körében a papír-alapú előállítás korlátozását szolgáló központi nyomtatás volt. 2015. novemberétől a nyugellátási szakterület nemzeti döntéseinek több mint 95 %-a központi nyomtatásra kerül.

Időközben bevezetésre került, hogy az adategyeztetési eljárások során keletkező összes kimenő küldemény, levél, megkeresés, adatkérés, stb. ideértve a végzés-kimutatások, illetve a határozatok teljes körét is központi nyomtatásra kerül. Ennek lényege, hogy a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervek által hozott döntéseket, illetve az előállított egyéb leveleket nem a helyszínen nyomtatják és kiadmányozzák, hanem hiteles elektronikus dokumentumot állítanak elő, amelyek egy elektronikus dokumentumtároló rendszerben kerülnek elhelyezésre. Ezekből a hiteles elektronikus dokumentumokból a NYUFIG hiteles papíralapú másolatot készít és

azt küldi meg az érintett ügyfelek számára. A nyugdíj és egyéb ellátások folyósítása is a hiteles elektronikus dokumentumok (határozatok) alapján történik. Második lépésként, az elektronikus iratkezelés megvalósítása érdekében 2015. január 1-jétől megkezdődött a papíralapú beérkező dokumentumok elektronizálása is. Ettől az időponttól kezdődően a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervekhez címzett papíralapú küldeményeket központilag a NYUFIG érkezteti. A beérkező küldemények elektronizálása – a dokumentumok nem standardizált formája miatt – szkennelés útján történik és a képpé alakítással egy időben sor kerül azok elektronikus úton történő hitelesítésére is. A hitelesített elektronikus dokumentumok egy központi tárhelyen kerülnek tárolásra, és rendszeresen, az iratkezelési szabályoknak megfelelő módon, a központi szakrendszerekből érhetőek el a felhasználók számára. Az eredeti – az ügyfél által megküldött – iratok a hiteles elektronikus dokumentum előállítását követően visszaküldésre kerülnek a feladó részére.

5.6. INFORMATIKAI TÁMOGATÁS

A nyugdíjigények elbírálása rendkívül összetett feladat, melynek teljesítése – de sok esetben már az ügyfelek tájékoztatása is – elképzelhetetlen informatikai támogatás nélkül. A nyugdíjbiztosítás ügyvitelét támogató és kiszolgáló alkalmazói rendszerek informatikailag centralizáltak. Az ONYF annak érdekében, hogy széles körű, jogszabályokon alapuló feladatainak eleget tudjon tenni, **központilag** irányítja, működteti, felügyeli és fejleszti az ágazat munkájához szükséges számítógépes informatikai rendszereket, egyidejűleg **közreműködik a szakterületek ügyviteli eljárásainak egységes szabályozásában.**

A központi adatbázisokhoz az igazgatási szerveknél dolgozó ügyintézők (felhasználók) a Nemzeti Távközlési Gerinchálózaton keresztül férnek hozzá. A rendszerek csak az ONYF által működtetett hálózaton belül érhetőek el. Ezáltal biztosítható az adatvédelmi és az adatbiztonságra vonatkozó szabályoknak megfelelő üzemeltetés, illetve az egységes ügyvitel és jogalkalmazás. Mindezek eredményeképpen a rendszer gazdaságilag is hatékony. Valamennyi igazgatási szerv azonos, központi fejlesztésű számítógépes programokat használ. Az üzemeltetés érdemi része is – a hálózati menedzseléssel együtt – központilag történik. A nagy teljesítményű, korszerű kiszolgáló számítógépek a központban találhatóak, a munkaállomások pedig az ügyviteli folyamatok által meghatározott helyeken, az igazgatási szerveknél.

**TERVEZÉS, FOLYAMATFIGYELÉS,
STATISZTIKA, MODELLEZÉS**

6

6. TERVEZÉS, FOLYAMATFIGYELÉS, STATISZTIKA, MODELLEZÉS

A nyugdíjrendszer működtetésével kapcsolatos, az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság által ellátandó feladatok közé tartozik a Nyugdíjbiztosítási Alap kezelése, a pénzügyi folyamatok lebonyolítása, a számviteli és statisztikai tevékenységek végzése.

A Nyugdíjbiztosítási Alapot 1992-ben azzal a céllal hozták létre, hogy a nyugdíjbiztosítási ellátásokra (és a rendszer működésére) fordítandó kiadások és a célzottan ezek fedezetére szolgáló bevételek egymással közvetlenül, mérlegszerűen szembeállíthatók legyenek. Így évről évre nyomon követhető és elemezhető a költségvetési egyenleg alakulása. Ez fontos információkat ad annak eldöntéséhez: szükséges-e valamilyen intézkedést hozni akár az ellátórendszerben (a kiadási tendenciák módosítására), akár a fedezeti oldalon (a bevételi folyamatok befolyásolására).

A Nyugdíjbiztosítási Alap kezelésének feladatai közé tartozik az éves költségvetés megtervezése, a bevételi és kiadási folyamatok havonkénti nyomon követése, az ezeket meghatározó tényezők feltárása, elemzése (folyamatfigyelés) és a zárszámadás (a költségvetés végrehajtásáról szóló beszámoló) elkészítése. Mindehhez kiterjedt pénzügyi – számviteli rendszer tartozik.

Természetesen az Alap kezelője a költségvetésnek csak az első tervezetét állítja össze, a végleges döntést az Országgyűlés költségvetési törvény megalkotásával hozza meg. A törvény Magyarország éves költségvetését tartalmazza; ennek részét képezi a Nyugdíjbiztosítási Alap – 2015-ben már 3000 milliárd forint körüli összegű, 0-szaldóval tervezett – költségvetése. Az Alap kezelője a költségvetés első tervezetét a tervezési feladatok főfelelőse, a Nemzetgazdasági Minisztérium által kialakított tervezési keretek és az előirányzott intézkedések prognosztizált hatásainak figyelembevételével állítja össze.

A zárszámadást ugyancsak törvény tartalmazza. Ehhez kapcsolódóan az Alap kezelője részletes elemzést készít a kiadások alakulásáról, az arra kiható tényezőkről. Ennek részeként elemzi a tervtől való esetleges eltérés okait. Az előző évhez képest bekövetkezett kiadás-növekedést tényezőkre bontja és külön-külön elemzi az éves rendszeres nyugdíjmelés (indexálás), valamint az egyéb intézkedések hatását, továbbá az automatizmusoknak nevezett egyéb tényezőkre visszavezethető változásokat. Ez utóbbiakhoz tartozik a létszámváltozás és az ún. cserélődés (a nyugdíjas állományba való be- és az onnan történő kiáramlás) hatása. Az elemzés ellátás-típusonként történik, kiterjed a kiadási volumen, illetve az átlagos ellátási összeg változására, valamint a nyugdíjak értékalakulására (a fogyasztói árakhoz és a keresetekhez viszonyított nagyságukra) is.

Az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság szerteágazó statisztikai tevékenységet folytat. Az adatok elsősorban a meghatározó jelentőségű szakmai – ügyviteli feladatok ellátása során keletkeznek. Ilyen feladatok például: a nyugdíjbiztosítási jogszerzés személyenkénti adatainak – kereset, szolgálati idő és egyéb adatok – gyűjtése és nyilvántartási rendszerbe foglalása; nyugdíj-megállapítás; nyugdíjfolyósítás. Az információk az ezen feladatokat szolgáló informatikai rendszerekből emelkednek át – a személyek azonosítására alkalmatlanná tételüket követően – a külön statisztikai rendszerekbe, majd a különféle adatfeldolgozási folyamatokat követően hasznosulnak. Ennek formái lehetnek: papír-alapú, illetve elektronikus kiadványok (pl. statisztikai évkönyv); a honlapra kihelyezett információk; rendszeres, illetve eseti adatszolgáltatási kérések teljesítése az államigazgatási szervek, a vállalkozások, a tudományos intézmények, a sajtó és a magánszemélyek számára.

Természetesen a Főigazgatóság maga is hasznosítja adatait, részben igazgatási – adminisztratív célokra, részben közgazdasági, nyugdíjszakmai elemzéseinél, a folyamatfigyelés során szerzett tapasztalatok nyomán a döntéshozók részére adott jelzések, a javasolható intézkedések összeállításánál.

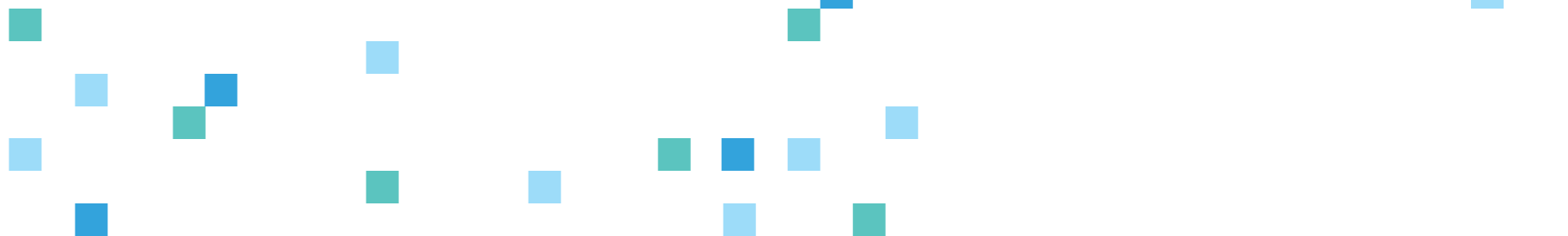
A nyugdíjakról a legátfogóbb képet hagyományosan az ún. állomány-statisztika mutatja. Az évente januári adatokkal elkészülő vaskos kötet az Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság részét képező Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által folyósított ellátásokra terjed ki (nyugdíjak, járadékok, pótlékok, egyéb ellátások). Ez szélesebb kör, mint a Nyugdíjbiztosítási Alapból finanszírozott ellátások. A kötet a létszám- és ellátási összeg adatokat ellátás-típusok, nemek, születési év, nyugdíjazási év, szolgálati idő, nyugdíjösszeg szerinti csoportosításban tartalmazza, de ezen kívül rendelkezésre áll részletes területi (folyósítási címre épülő) tagolás is.

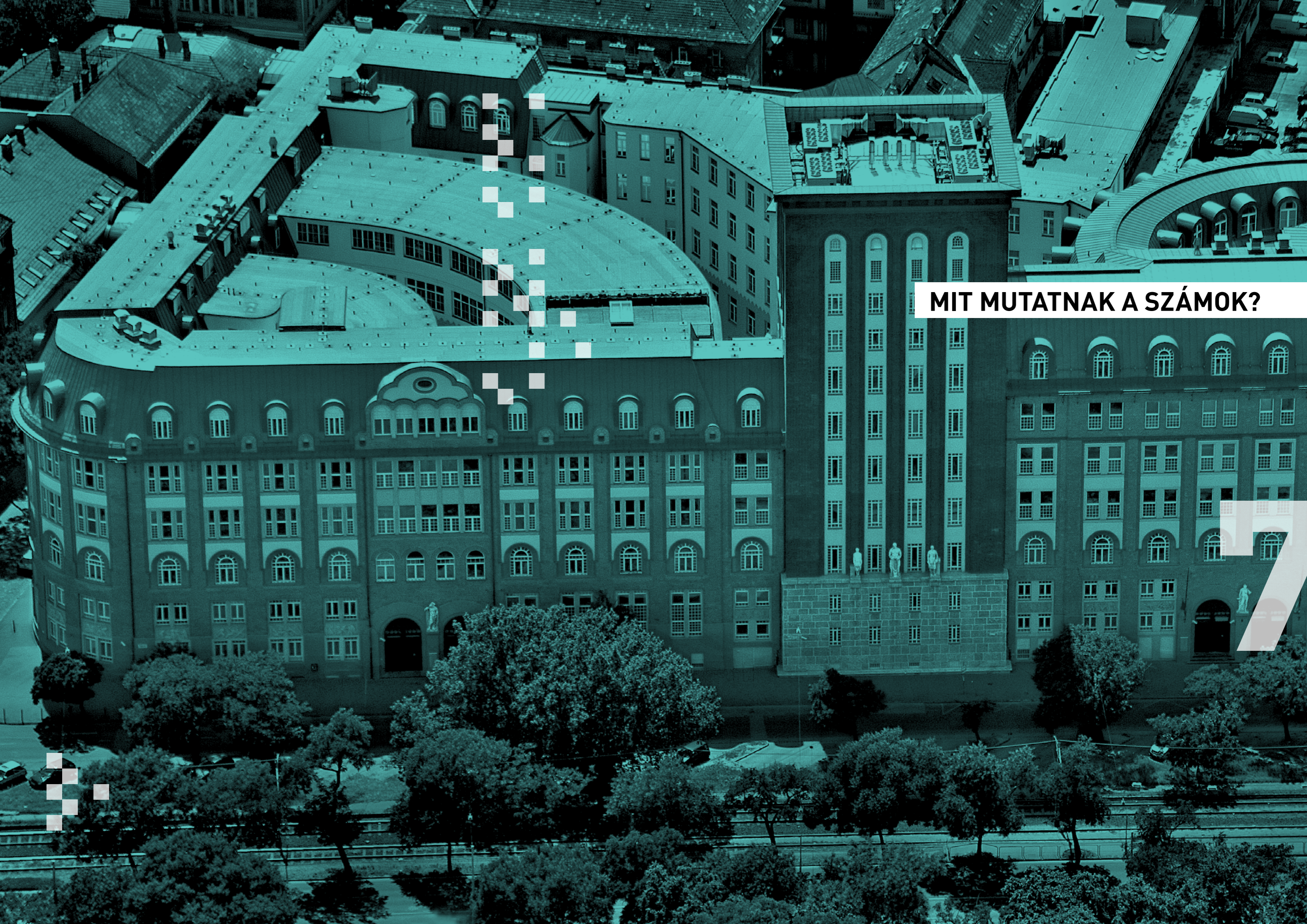
Az utóbbi években kibővült az induló új nyugdíjakról rendelkezésre álló adatbázis is, amely lényegében ugyanazokra a statisztikai ismérvekre terjed ki, mint az állománystatisztika.

Korábban nem voltak kedvező feltételei a jogszerzési adatokról készítendő statisztikáknak. Ezért a munka egyik legfőbb célja jelenleg a jogszerzési statisztika fejlesztése. A 2015. évi adatokat tartalmazó statisztikai évkönyvben már szerepelni fognak a jogszerzési statisztikai adatok is.

Az említetteken kívül létezik még ügyviteli statisztika, megkülönböztethető a nemzetközi nyugdíjúgyek statisztikája és néhány más, kisebb súlyú statisztika is.

A szakmai elemzés, a hatásvizsgálat, a folyamat-analízis, a prognózis-készítés lehetőségei éppen a jelenlegi időszakban tárgulnak ki nagy mértékben, annak eredményeként, hogy mind teljesebb mértékben munkába áll a Főigazgatóság – a kitűnően működő belga modellre alapozó és az azt megalkotó szakemberektől kapott támogatással, kétéves munkával kifejlesztett – átfogó mikro-szimulációs nyugdíjmodellje.

MIT MUTATNAK A SZÁMOK?

7. MIT MUTATNAK A SZÁMOK?

1. A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság által folyósított ellátásokban részesülők száma és az ellátás átlagos összege a finanszírozási forrás szerint 2016. Januárjában*

Az ellátás típusa	Nyugdíjbiztosítási Alap		Egészségbiztosítási Alap		Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap		Különböz forrásból finanszírozott		Összesen	
	Létszám (ezer fő)	Átlag (Ft/fő)	Létszám (ezer fő)	Átlag (Ft/fő)	Létszám (ezer fő)	Átlag (Ft/fő)	Létszám (ezer fő)	Átlag (Ft/fő)	Létszám (ezer fő)	Átlag (Ft/fő)
1. Öregségi nyugdíjak	2 010,1	109 446	-	-	4,6	214 105	-	-	2 014,7	109 684
1.1. Korbetöltött öregségi nyugdíjak	1 870,5	108 809	-	-	-	-	-	-	1 870,5	108 809
1.2. Korhatár alatti öregségi	-	-	-	-	4,6	214 105	-	-	4,6	214 105
1.3. Nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíjak	139,6	117 995	-	-	-	-	-	-	139,6	117 995
2. Korhatár alattiaknak járó ellátások	-	-	-	-	65,0	162 078	-	-	65,0	162 078
3. Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	-	-	375,9	66 131	-	-	-	-	375,9	66 131
4. Özvegyi és szülői nyugdíjak	84,8	62 527	-	-	-	-	-	-	84,8	62 527
5. Árvaeállítások	70,3	37 997	-	-	-	-	-	-	70,3	37 997
6. Egyéb ellátások	-	-	-	-	-	-	49,2	32 631	49,2	32 631
Összesen	2 165,2	104 072	375,9	66 131	69,6	165 517	49,2	32 631	2 659,9	99 982

A részadatok összegei - a kerekítések miatt - eltérhetnek az összesen adatoktól.

* A táblázat csak a f ellátásokat tartalmazza. A kiegészít - a f ellátás mellett kapott - ellátások száma 848,7 ezer, ebből a kiegészítésként folyósított özvegyi nyugdíj 657,1 ezer.

2. Öregségi nyugdíjban részesülők születési év és nemek szerint

2016. január

Születési év	Nem	1. Öregségi nyugdíjak		1.1. Korbetöltött öregségi nyugdíjak		ebből: Korbetöltött rokkantsági nyugdíjakból átsorolt		1.2. Korhatár alatti öregségi nyugdíjak		1.3. Nőknek 40 év jogosultsági idő	
		Létszám	Főellátás átlaga Ft (Ft/fő)	Létszám	Főellátás átlaga Ft (Ft/fő)	Létszám	Főellátás átlaga Ft (Ft/fő)	Létszám	Főellátás átlaga Ft (Ft/fő)	Létszám	Főellátás átlaga Ft (Ft/fő)
1955 - 64	együtt	79 808	113 931	-	-	-	-	-	-	79 808	113 931
	férfi	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	nő	79 808	113 931	-	-	-	-	-	-	79 808	113 931
1945 - 54	együtt	909 565	116 320	845 164	115 289	161 870	91 310	4 570	214 105	59 831	123 415
	férfi	372 907	130 368	369 092	129 510	71 034	103 593	3 815	213 365	-	-
	nő	536 658	106 559	476 072	104 264	90 836	81 704	755	217 845	59 831	123 415
1935 - 44	együtt	711 350	104 377	711 350	104 377	143 347	95 994	-	-	-	-
	férfi	273 728	122 996	273 728	122 996	67 394	109 254	-	-	-	-
	nő	437 622	92 730	437 622	92 730	75 953	84 229	-	-	-	-
1925 - 34	együtt	283 516	101 975	283 516	101 975	34 626	99 005	-	-	-	-
	férfi	92 898	125 701	92 898	125 701	14 643	113 537	-	-	-	-
	nő	190 618	90 412	190 618	90 412	19 983	88 357	-	-	-	-
1924 előtt	együtt	30 427	96 089	30 427	96 089	2 338	92 849	-	-	-	-
	férfi	8 775	117 346	8 775	117 346	805	107 297	-	-	-	-
	nő	21 652	87 474	21 652	87 474	1 533	85 262	-	-	-	-
Összesen	együtt	2 014 666	109 684	1 870 457	108 809	342 181	94 062	4 570	214 105	139 639	117 995
	férfi	748 308	126 940	744 493	126 497	153 876	107 038	3 815	213 365	-	-
	nő	1 266 358	99 488	1 125 964	97 113	188 305	83 458	755	217 845	139 639	117 995

3. Öregségi nyugdíjban részesülők ellátási összeg szerint

2016. január

A nyugdíj összege	Nem	1. Öregségi nyugdíjak	1.1. Korbetöltött öregségi nyugdíjak	ebből: Korbetöltött rokkantsági nyugdíjakból átsorolt	1.2. Korhatár alatti öregségi nyugdíjak	1.3. Nőket 40 év jogosultsági idő alapján megillető öregségi nyugdíj
50 000 alatt	összesen	71 299	70 503	7 792	-	796
	férfi	21 722	21 722	1 996	-	-
	nő	49 577	48 781	5 796	-	796
50 000 - 99 999	összesen	1 010 031	951 671	232 902	17	58 343
	férfi	256 395	256 381	79 649	14	-
	nő	753 636	695 290	153 253	3	58 343
100 000 - 149 999	összesen	579 801	526 728	77 977	1 198	51 875
	férfi	261 321	260 306	52 733	1 015	-
	nő	318 480	266 422	25 244	183	51 875
150 000 - 199 999	összesen	239 321	216 854	19 286	1 543	20 924
	férfi	133 265	131 970	15 790	1 295	-
	nő	106 056	84 884	3 496	248	20 924
200 000 - 249 999	összesen	77 499	71 568	3 473	366	5 565
	férfi	49 176	48 863	3 008	313	-
	nő	28 323	22 705	465	53	5 565
250 000 - 299 999	összesen	25 640	23 414	538	472	1 754
	férfi	17 728	17 359	492	369	-
	nő	7 912	6 055	46	103	1 754
300 000 és felette	összesen	11 075	9 719	213	974	382
	férfi	8 701	7 892	208	809	-
	nő	2 374	1 827	5	165	382
Összesen:	összesen	2 014 666	1 870 457	342 181	4 570	139 639
	férfi	748 308	744 493	153 876	3 815	-
	nő	1 266 358	1 125 964	188 305	755	139 639

4. A nyugdíjbiztosítási szervek által 2015. évi hatállyal megállapított ellátások és nyugdíjnövelések száma (előzetes adat)

Ellátástípusok	Létszám (fő)	Nyugdíjazási életkor átlag (év)	Ellátás összege átlag (Ft/hó)
Öregségi nyugdíj	58 294	60,8	114 021
-ebből nőknek 40 év jogosultsági idő alapján járó nyugdíj	28 442	58,7	119 486
Hozzá tartozói ellátások együtt	52 539	-	-
Özvegyi és szülői nyugdíj	47 644	67,9	61 544
Árvaellátás	4 895	14,1	29 374
Nyugdíjak összesen	110 833		87 724
Korhatár alattiaknak járó ellátások	3 503	61,2	138 272
Baleseti járadék	266	50,3	19 196
Rokkantsági járadék	624	20,4	33 930
Egyéb életkorfüggő ellátások*	283	73,4	70 367
Egyéb ellátások	20	52,8	-
Összes megállapítás	115 529	61,6	88 414
Nyugdíjnövelés a nyugdíjasként végzett kereső tevékenység alapján	63 794	65,9	805
Megállapítás és nyugdíjnövelés összesen	179 323	-	-

A 2015 évre vonatkozó 2016 júniusában ismert (2016. május végi) adatok alapján.
*Az ellátás típusa elektronikusan nem rögzített.

5. A külföldre folyósított ellátások száma ellátástípusok és nemek szerint

Az ellátás típusa	Ellátásban részesülők száma					
	2015. január			2016. január		
	Összesen	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Öregségi nyugdíj	26 982	12 564	14 418	27 925	13 053	14 872
Korhatár alattiaknak járó ellátások	226	33	193	183	40	143
Rokkantsági és rehabilitációs ellátások	1 398	740	658	1 499	775	724
Özvegyi és szülői nyugdíjak	2 607	269	2 338	2 549	266	2 283
Árvaellátások	454	219	235	471	227	244
Egyéb ellátások	95	56	39	97	55	42
Összesen	31 762	13 881	17 881	32 724	14 416	18 308

(fő)

6. A külföldre folyósított ellátások száma nemek szerint, a 20 leggyakoribb célország kiemelésével

(f6)

Ország	Ellátásban részesülők száma					
	2015. január			2016. január		
	Összesen	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Németország	11 540	5 548	5 992	12 191	6 002	6 189
Ausztria	3 063	1 159	1 904	3 201	1 207	1 994
Kanada	2 773	1 135	1 638	2 702	1 094	1 608
Amerikai Egyesült Államok	2 641	1 065	1 576	2 537	1 016	1 521
Svédország	2 147	1 023	1 124	2 149	1 022	1 127
Ausztrália	2 052	1 065	987	2 073	1 053	1 020
Szlovákia	1 941	524	1 417	2 080	587	1 493
Svájc	1 298	573	725	1 311	568	743
Románia	612	412	200	696	465	231
Egyesült Királyság	443	152	291	446	160	286
Franciaország	437	159	278	447	153	294
Görögország	428	181	247	418	174	244
Hollandia	333	109	224	344	108	236
Olaszország	267	54	213	272	51	221
Izrael	247	85	162	230	81	149
Belgium	199	92	107	199	91	108
Szerbia	150	58	92	170	72	98
Csehország	136	65	71	139	65	74
Macedónia	133	49	84	129	46	83
Spanyolország	128	60	68	137	62	75
A többi ország	794	313	481	853	339	514
Összesen:	31 762	13 881	17 881	32 724	14 416	18 308

7. A nemzetközi nyugdíjügyekben benyújtott új igények és teljesítő határozatok száma *

Jogalap	Beérkezett új igények száma (darab)		Teljesítő határozatok száma (darab)	
	2014*	2015	2014	2015
Kétoldalú szociálpolitikai és szociális biztonsági egyezmények alapján	2 518	3 020	1 664	1 592
Az Európai Unió koordinációs rendeletei alapján	13 557	8 135	3 556	3 892
Harmadik országban élők	153	125	99	82
Nemzetközi jogorvoslat	308	272	104	80
Összesen	16 536	11 552	5 423	5 646

* 2014-ben az új igények száma nem kizárólag az ellátások megállapítására vonatkozó igénybejelentéseket tartalmazza.

DEAR READER,

I am happy to present you the new 2016 edition of our Pension Portrait.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis – times are changing, and we are changing with them. This old wisdom has never been so true as nowadays. The dizzying speed at which science and technology change transforms and enhances our tools and opportunities and also ourselves: our customs, time management, way of thinking and also our social relations are changing.

This is also true in our smaller world of pension insurance. To elucidate my point, let me just mention one development, the elimination of paper, the number one accessory, considered to be there for us forever, which has been even the symbol of office work so far, and its replacement with cheaper, more efficient and environment friendly electronic information flow. But I also consider the new form of communication between insured parties and insurers an epoch-marking change: joint

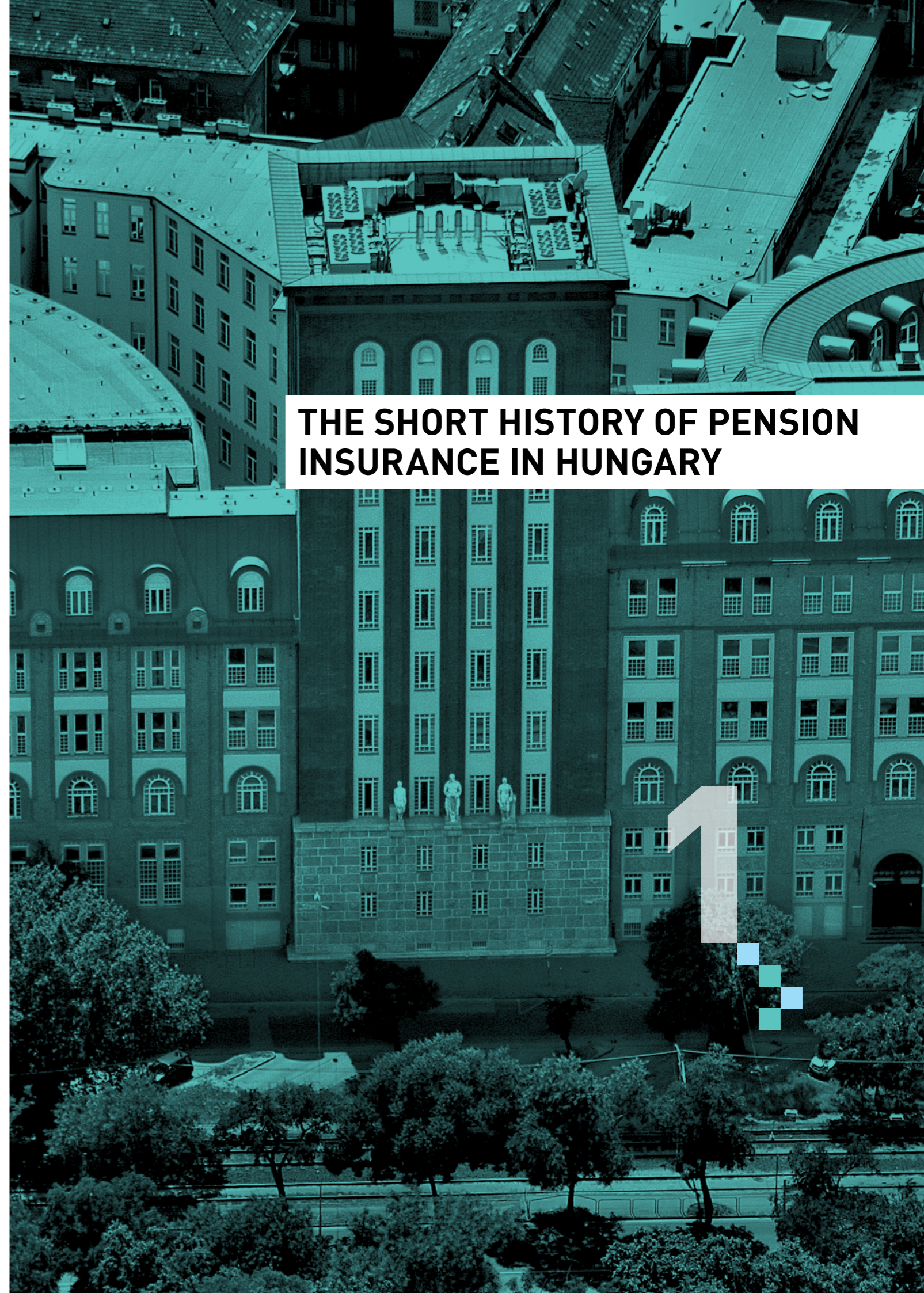
efforts are made to provide both policy holders already in their active age and our central registration with reconciled, exact, complete and official information on the insured party's accumulated balance and its year by year increase. And importantly, they should also know how this accumulation is going to appear in the amount of their pension. Frankly speaking we expect that this change will also have an impact on human mentality. This will strengthen trust in the pension insurance system, and will reduce strivings to avoid contributions, which are unfortunately still discernible.

Our brochure provides several further details of our pension scheme. The publication itself has slightly changed compared to the previous one: mainly because we are now trying to describe the typical features of the Hungarian pension system as they change. This is why we have included a brief historic overview among the chapters, and we have followed this same concept with regard to other topics as well. Therefore the motto of my preface and also the whole brochure is "change".

I believe that it will be useful for you to leaf through our book. I do hope that this small volume will be a pleasant travelling companion during your journey made in the landscape of Hungarian pension insurance.

Prof. Dr. József Mészáros
Director General

THE SHORT HISTORY OF PENSION INSURANCE IN HUNGARY

1. THE SHORT HISTORY OF PENSION INSURANCE IN HUNGARY

Insurance, that is the people exposed to similar risks joining forces, and the concept of risk and damage allocation itself can be traced back to hundreds of years. The persons concerned realised that communities have much better chances than individuals in the face of acts of God, which hit some (even) with severe financial losses and spare others. There was however still a long way from the spontaneous formation of smaller communities organised for this purpose until the establishment of pension insurance, which was part of an overarching mandatory social insurance system with guarantees for care, organised by the state in the 19th-20th centuries.

Hungary went down on the same road. This started out from the early narrower forms of insurance covering individual trades (e.g. the so-called mutual funds in the mining sector) and continued for hundreds of years to give birth to the first apparently general scheme (covering broad masses – if not all – of wage-earners), which was a guaranteed statutory pension scheme scientifically planned and organised by the government. This scheme came in effect on 1. January 1929.

History did not allow too much time for the new system, where the entitlement and the pension to be received in the future were financed from accumulated funds. The devastation of the II World War ruined most of its accumulated assets (real-estate properties were destroyed and securities became worthless). It became clear that a new pension system was necessary with no capital accumulation: it is financed through a pay-as-you-go system (i.e. incoming revenues are not accumulated but cover current expenses). Another task was to gradually expand and standardise the sphere of mandatory third-party insurances (agricultural sphere, small artisans, private traders).

There were three new pieces of legislation on pension coming into force in the 1950s (law-decrees of 1951, 1954 and 1958), which modified and standardised the pension system to a lesser or greater degree.

The Parliament passed the act on social insurance in 1975, which defined the legislative material of the whole social security system in a more complex manner than before through uniform principles, regulatory solutions and codification. (This legal material had three levels: act – government decree – rules.)

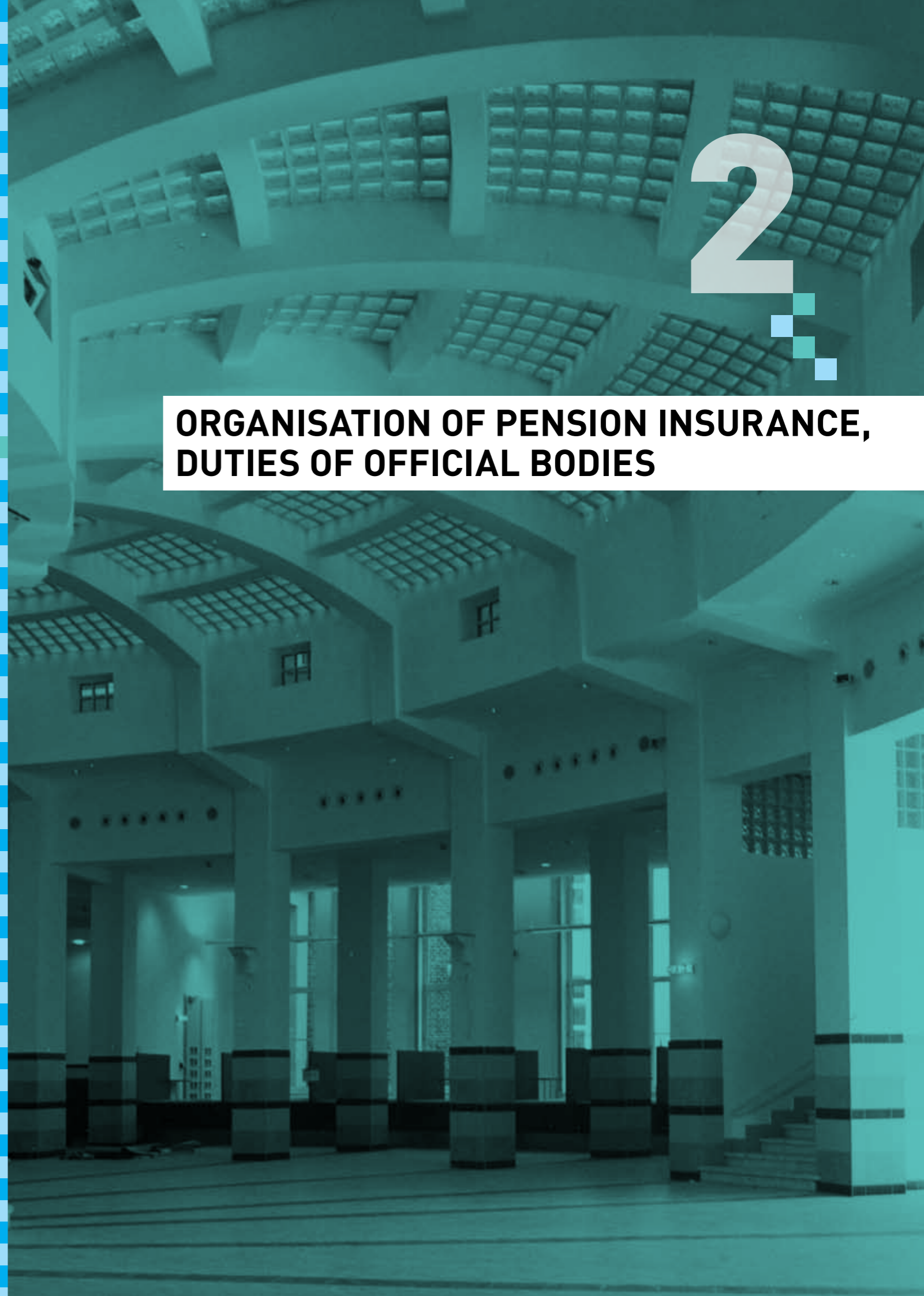
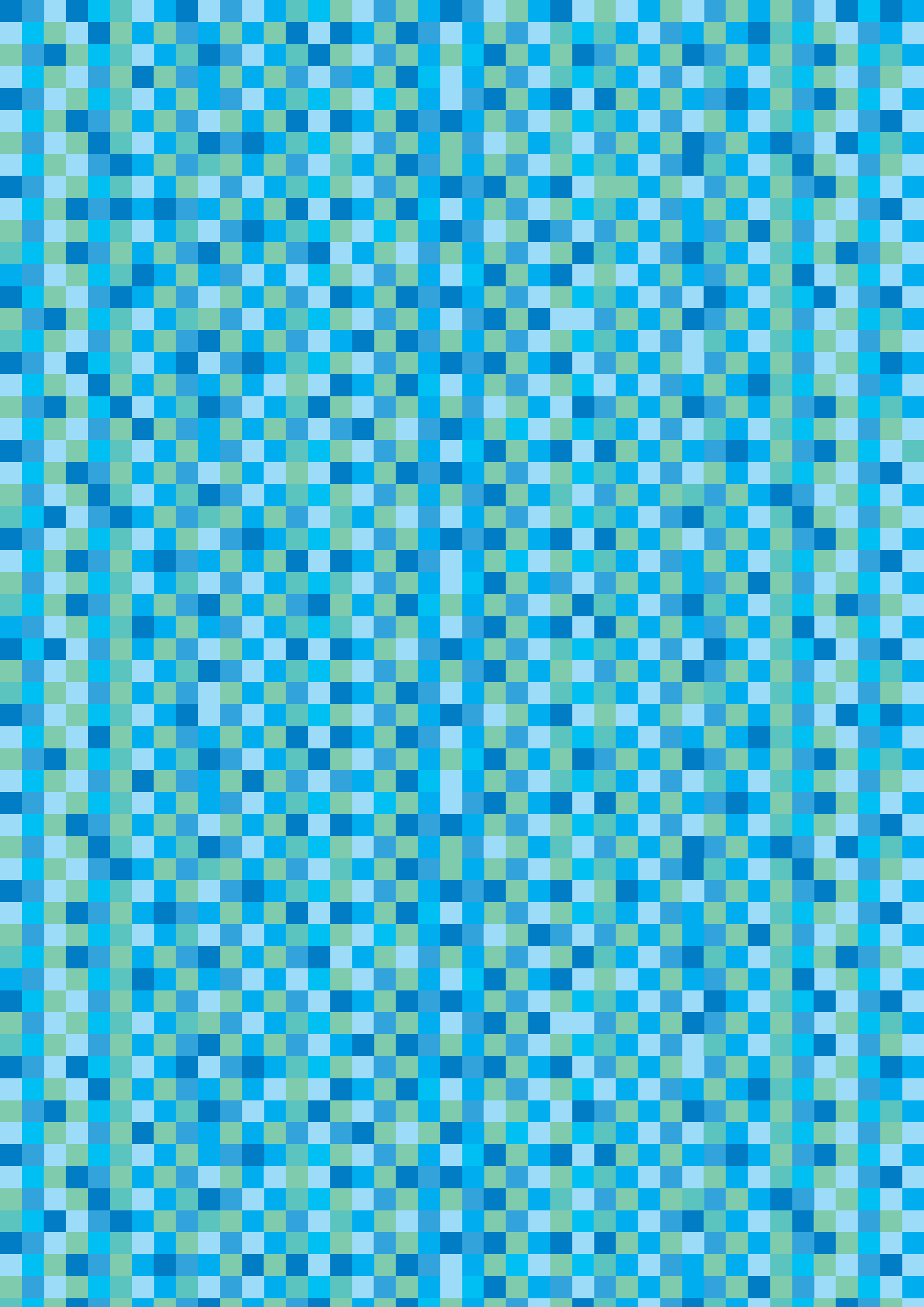
An overall reform process started in social insurance at the end of the 1980s. In its first stage the budgetary and financial systems of social insurance became separated from the central budget. It became possible to match social benefit (and operational) expenses with revenues targeted to cover them on the opposite sides of the balance sheet, to monitor budget equilibrium, which facilitated better understanding and improved the technical foundation on which decisions were made. In 1989 the Social Insurance Fund was established, and later in 1992 a Pension Insurance Fund was formed next to the Health Insurance Fund, both parts of the Social Insurance Fund. It only took a couple of years to separate the financing of special, non-pension type benefits, which were removed from the Pension Insurance Fund.

The reform process was implemented in accordance with a parliamentary decision of 1991, which gave overall guidance. With a view of renewing the system of benefits, this for instance covered the following: gradual increase of the retirement age with a slightly flexible age limit; prolongation of the period of average calculation of pensionable revenues, a shift towards a career average scheme by introducing the valorisation of earlier earnings; introduction of the earning caps from work to be covered by insurance; modification of the pension scale in order to better recognize longer service periods.

Apart from some large-scale “proven by life” modifications, further objectives were also formulated where professional attitude has changed since then and where there is no agreement yet. The system applying both default pension and work-related pension – as foreseen by the aforementioned parliamentary decision for a longer term – is still professionally disputed. It is a different issue that the two-pillar mandatory scheme that was instead effectively introduced in 1998 – together with the funded private pension system as its II. pillar – was also necessarily abolished.

The reform process continued in 2010-2012 with a new gradual increase of the retirement age, the almost full abolishment of old-age pension below the retirement age – except for old-age pension for women introduced with no specific age conditions in 2011 – and a major change in the benefits for those with disabilities transferring them into the health insurance system.

2

ORGANISATION OF PENSION INSURANCE, DUTIES OF OFFICIAL BODIES

2. ORGANISATION OF PENSION INSURANCE, DUTIES OF OFFICIAL BODIES

The Central Administration of National Pension Insurance Hungary (hereinafter referred to as "ONYF") plays an important role in the operation of the statutory pension system. The ONYF is a central budgetary institution supervised by the minister responsible for social and pension policy. The head of the ONYF is the director-general appointed by the prime minister. The director-general is assisted by two deputies.

In accordance with the government decree on the ONYF promulgated in 2015, the duties of the ONYF are administered by its central organisation, called the Centre, and its administrative body endowed with special powers, called the Pension Payment Directorate (hereinafter referred to as "NYUFIG").

The ONYF has a broad sphere of jurisdiction and competence. The ONYF cooperates with the line minister in matters under its jurisdiction and competence to act vis-à-vis municipal and county-level government offices, and to prepare his measures and decisions. Its competence covers administrative tasks related to (Pension Insurance Fund financed) benefits (claim assessment, decision-taking on the establishment of benefits, disbursement of benefits, and other related administrative work), as well as the establishment and (or) disbursement of other benefits. Here we particularly wish to highlight the tasks related to family supporting benefits (e.g. family income supplement) transferred in 2015 (from the Hungarian State Treasury to the ONYF).

The ONYF also centrally receives and dispatches the deliveries generated in the pension establishment, disbursement and data reconciliation procedures of the ONYF and other pension insurance administrative bodies, and it centrally prints out and mails by post the electronically signed decisions issued by pension insurance bodies.

The office of the ONYF:

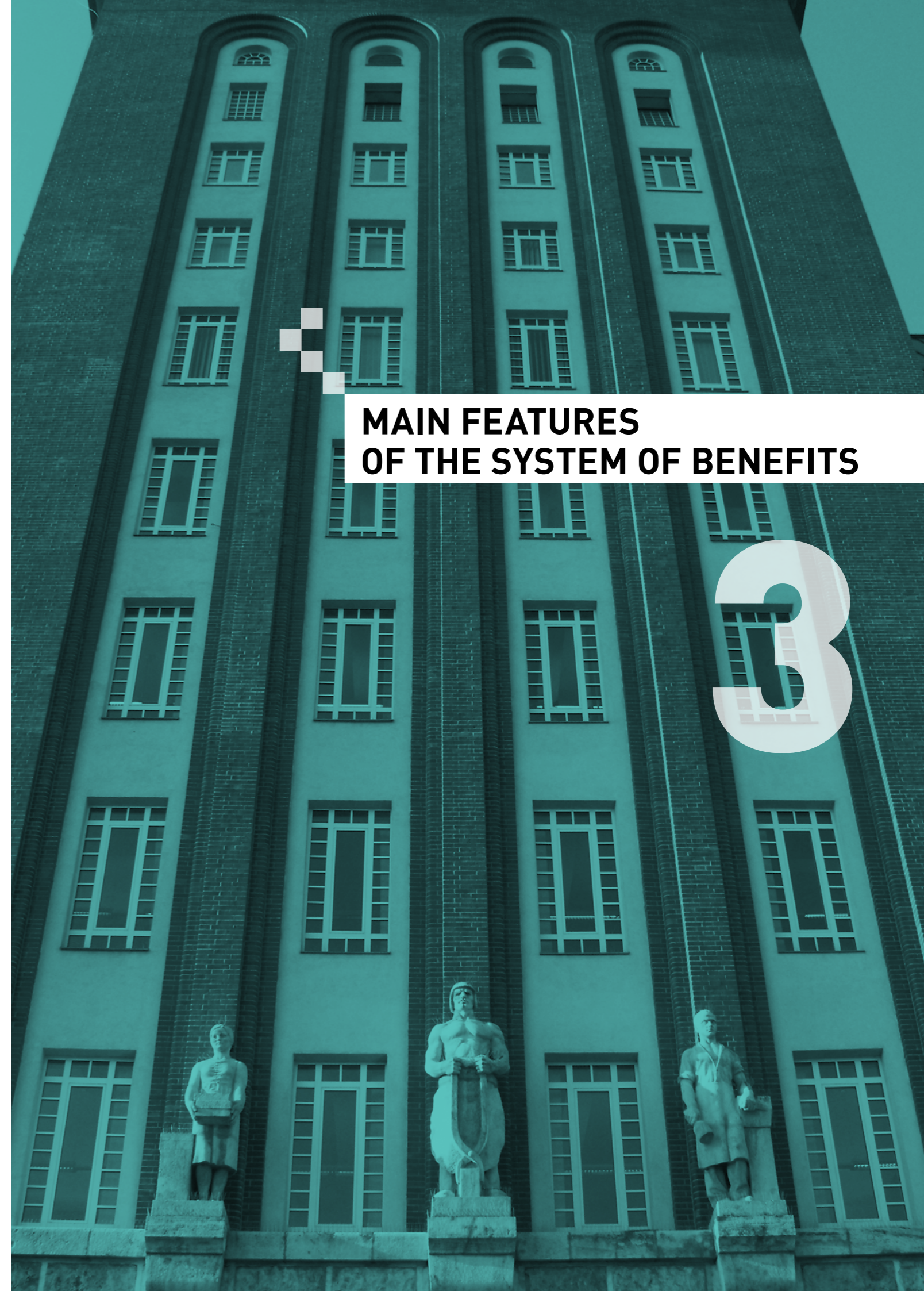
- cooperates in nationally standardising the professional work of first-instance municipal and county-level government offices (and their competent organisational units).
- is a (second-instance) authority with a right to assess appeals against the decisions taken by first-instance municipal and county-level government offices and by the NYUFIG,
- is an organisation responsible for the management of the Pension Insurance Fund. It has competence over technical-financial duties, reporting of accounts, and operating related financial, accounting and registration systems,
- has the task to manage pension insurance records and individual social insurance accounts,
- must ensure the collection, review, processing and organising of records necessary for the completion of core tasks. A two-year project to establish the ONYF's micro-simulation pension model supported from the EU budget was successfully completed at the end of May 2015,
- has the task to participate in the conceptualisation work related to the pension system, as well as the initiative to introduce legislative changes. Tasks related to international pension affairs and international professional communication, also need to be mentioned.

Among other things the NYUFIG:

- has first-instance jurisdiction over benefit establishment and disbursement tasks,
- has claim assessment competence with regard to benefits set out in legislation,
- makes deductions from benefits,
- exercises its right to make equitable decisions,
- administers the issue and delivery of travel vouchers for pension subjects.

MAIN FEATURES OF THE SYSTEM OF BENEFITS

3

3. MAIN FEATURES OF THE SYSTEM OF BENEFITS

3.1. STRUCTURE OF THE SYSTEM OF BENEFITS

The pay-as-you-go financed pension system being part of the statutory social insurance system is a basic instrument of old age social income safety in Hungary.

The statutory system of pension insurance benefits comprises

- old-age pensions (pension for the persons having completed the retirement age, and pension for women with 40 years of entitlement period without any conditions tied to age) and
- spousal/survivor benefits (widow's pensions, orphan's' benefits, parents' pension)

Before 2012, disability pensions and rehabilitation benefits included in the benefits for people living with disabilities used to be part of the pension system. That system of benefits changed substantially and became part of health insurance in 2012.

Apart from the transitional period of 1998-2011, the Hungarian statutory pension system is a one-pillar system complemented by different voluntary pension savings schemes (for instance voluntary pension funds; pension savings accounts and business insurances).

There were a one-pillar and a two-pillar system that operated in parallel between 1998 and 2011. The latter one included a pay-as-you-go system, and a funded system created in the form of a private pension fund (a system with hybrid financing) with a ¾ - ¼ share in terms of payments and targeted benefits. Fresh labour force were forced to become members of the hybrid system, and those who already had an insurance history before 1998 could decide whether they wanted to switch for the hybrid system, but once they took the decision, it became binding after a transitional period. The insured parties who did not make the shift remained in the one-pillar system.

The introduction of the private pension fund system was heralded by excessive and lopsided propaganda. This – due to the belief that the opportunity was much better than it turned out to be – encouraged masses of relatively older people to make this unfounded shift. As a consequence of this decision – due to the insufficient length of the accumulation phase – these people were inadvertently drifted towards benefit prospects that were unfavourable from the very beginning.

Apart from the above, the way in which the system of private pension funds operated was deeply disappointing in itself. The investment performance of the funds – among other things – was not satisfactory either, which further deteriorated the already unfavourable benefit perspectives. At the same time the sources financing current expenses from current revenues in the pay-as-you-go system were lacking the membership fees serving accumulation in the funded system. This had to be paid by the central budget, which significantly increased sovereign debt. These precedents led to a decision on the abolition of the mandatory private pension fund system. This happened in several steps between 2010 and 2012; those at the beginning of their careers were no more obliged to be private pension fund members; mandatory contributions into the hybrid system was first suspended and then abolished; only those remained in the pension fund system – transformed into a voluntary system – who expressly demanded this. The membership of the others was automatically cancelled. Their entitlements under pillar I. changed from 75 to 100%. They could even take out the voluntary contributions based part of their accumulated funds and the generated real return in cash, with the remaining amount assigned to the state. In the wake of these events, the system became voluntary for those who maintained their fund membership; and the number of members dropped from over 3 million to under 100 thousand.

3.2. THE ELIGIBILITY CRITERIA OF OLD-AGE PENSION

Retirement age remained unchanged for long: 60 for men and 55 for women. However, it had become clear by the early 1990s that it was unavoidable to raise this age limit. This was a pre-requisite for the sustainability of the pension system due to the lasting changes of demographic conditions. A decision was made on a unified retirement age of 62, and how it could be reached gradually. This had two steps in case of men: it was 61 for those who were born in 1938, and 62 for those born later. This process was much longer for women because the age limit for them was increased by 7 years. Those born in 1942 could only retire at the age of 57, which was followed by an annual increase by one year respectively for each subsequent year of birth, and the year of 62 was reached in the case of those born in 1947.

The age criteria of retirement became more flexible simultaneously with the increase of retirement age. Its essence is that those who had a long (almost) 40 year service time could retire earlier than the retirement age. For men this was possible at the earliest when they reached the age of 60, and for women even this early retirement age was raised. Those born in 1945 could retire when they reached 55, but those born in 1952 could only retire at the age of 59. The average of the effectively completed years of age upon retirement (the so-called average effective age of retirement) was close to the early retirement age (rather than the retirement age) because the majority of those facing retirement managed to meet the criterion of long service time and thus could resort to early retirement.

The Parliament passed a law on a further increase of the retirement age from 62 to 65 in 2009. This increase comes gradually by 0.5 year for each subsequent age-group starting from those born in 1952 (62.5 years) and ending with those born in 1957 (65 years).

The new regulation of 2011 did not modify this process of increasing the retirement age however it almost fully eliminated the possibility of early retirement after 2012, which had only been made stricter by the regulation in 2009. The only exception is the old-age pension due to women without any specific age criteria based on 40 years of service time, which is to recognize women's dual performance throughout a lifetime: at the workplace and within the family concurrently. In this way the eligibility period covers the periods spent with earning a living and child-raising.

There are transitional rules applicable to those who had resorted to retirement under the retirement age before 2012, and did not reach the retirement age until 1. January 2012. Their pension was transformed into a social benefit on that same date. These benefits also increased together with the annual regular pension increases, but their beneficiaries did not enjoy the status of pensioners (did not receive certain allowances – e.g. travel allowances – due to pensioners). Those benefits were transformed (back) to old age pensions upon completion of the retirement age.

The increase of the retirement age to 65 and the large-scale constriction of the earlier expanded system of early retirements together largely increase the average effective age of retirement and thus significantly improve the conditions for the long term sustainability of the pension system.

Completion of a defined length of service time is another criterion of old-age pension. The service time in effect is the equivalent of the time covered by the insurance. Service time can be acquired –among others – through the pursuit of a gainful activity, using child-care and unemployment benefits, or having a special legal agreement concluded with pension insurance organisations.

10 years of service time used to be the precondition of old age pension for a long time in Hungary. At the beginning of the 1990s this increased to 15, and later to 20 years. Now even 15-19 years give entitlement to pension with the – basically insignificant – limitation that such pensions were not subject to the minimum pension rule (i.e. the first pension cannot be lower than an amount set out in legislation, which is HUF 28 500 currently).

Discontinuation of the legal relation (wage earning activity) as the basis of the insurance is a further precondition of the pension claim. However a new legal relation can be established during retirement. Utilisation of both pension and wage income is sometimes limited by law (e.g. in case of retirement below the retirement age, the disbursement of the pension is suspended if the ceiling of total earnings is 18 times over the monthly minimum wage, which applies in general to the public sphere).

3.3. AMOUNT OF OLD-AGE PENSION

The initial amount of old-age pension depends on

- the length of the acquired service time
- the average earnings of the so-called accumulation period

The percentage values of individual service years (the so-called pension scale) specify the initial pension as a percentage of the average earnings of the retiring person. Although the detailed calculation rules have changed a lot since the early 1990s, this basic calculation formula has remained unchanged throughout this period.

The pension scale is strongly regressive – for historic reasons – i.e. it recognises shorter service periods with better percentage values than longer service periods. This insurance protection was necessary in the interest of those who got on board relatively late (see the recruitment of masses of women after the II World War, and also the extension to those working in agriculture). For instance 33% was given by the scale for 10 service years before 1993, while it was impossible to reach more than 75% for 42 years even if additional service years were added. (At that point the first 20 years “were worth” 53%, and the second 20 years “were worth” 21%). Later the scale changed in several steps and – although keeping its regressive approach – there was an improvement in rewarding longer service periods. Currently there is 80% for 40 years, 84% for 42 years and 100% for 50 years (which is the ceiling).

The calculation of average income has changed at its roots. Before 1990, recognized earnings were close to final earnings. The calculation of the average related to a short period (basically to the best 3 years for the pensioner out of the 5 years directly preceding the year of retirement and to the year of retirement). This – in the economic system of the time - made it possible to consciously “pump up” earnings therefore this did not reflect at all the level of earnings or contribution payments of the whole active period. This led to a decision to gradually prolong the average calculation period. This was done by the method of fixing the starting date (1. January 1988). The period gets longer and longer with time (it is currently 27-28 years), and it will soon come close to the whole active period of life.

The choice of 1988 as the initial year was justified by the fact that personal income tax was introduced in Hungary, which meant that the contents of earnings changed (“were grossed up”) significantly. Pensions have to be calculated from gross income as a basis for pension contributions but the basis of the calculation should be their netted amounts. This means that pension is not of a net nature, and not tax liable (in effect it has already been taxed when earnings were netted during the calculation). The annual gross earnings acquired between 1992 and 2012 could only be recognized up until an annual top limit (the so called ceiling) (not even pension contributions had to be paid over this ceiling). The limit was at around 2-3 times the gross average income in Hungary.

As long as the period of average calculation was only limited to a few years, valorisation that is the increase of earlier income to a current nominal level could be neglected. However valorisation was built into the system upon the prolongation of the accumulation period. The original state of affairs without valorisation was distinctly kept as the earnings of the last three full calendar years before retirement remained at their original nominal levels. And any earnings before that were valorised for the middle year of this three-year period. In 2008, with changes of several elements of the pension formula, valorisation became more fully-fledged: the earnings of all previous years had to be elevated to the level of the year prior to retirement. This mitigated the pension decreasing effect of a concurrently enforced change according to which when calculating the initial pension, earnings are netted not only through the deduction of the personal income tax but also the contributions payable by the given person from the gross income. Valorisation – has not changed since its introduction – is done with the fact-indices of the annual national net average income.

Old age employment is also encouraged if an insured party may continue working after the retirement age without claiming pension and acquiring entitlement to an extra 6% pension. And a pensioner who pursues gainful activities gets 0.5% of the monthly part of their earnings generated in the given calendar year as an increase of pension.

3.4. SURVIVOR'S BENEFITS

An insured party may acquire a benefit entitlement not only for himself but also – in case of his death – for his relatives (spouse, child, or parents in rare cases) if he was already a pensioner when he died or accumulated sufficient service time – based on his age.

A widow(er)'s pension may be temporary (for 1 year for the period of adaptation to changes due to the death) or – following the temporary benefit - permanent. This latter however is only due when and as long as the bereaved spouse cannot be “expected” to pursue an earning activity (because they have already completed the retirement age, have some disability or is bringing up at least two children entitled to an orphan's benefit). The amount of the widow's pension depends on the actual or potential pension of the deceased. The extent is 60% in case of a temporary widow's pension or if the widow has no eligibility to pension, and it is 30% if the widow or widower has own pension or is entitled to widow's pension with consideration to the orphans. Orphans may receive benefits up until the age of 16, or as long as they are attending an educational institution as full-time students, but maximum up to 25 years of age. Its extent is 30 % of the actual or potential pension of the deceased parent or 60% in the case if both parents have died.

3.5. REGULAR ANNUAL INCREASE OF PENSIONS

Pensions have been regularly increased for almost half a century but it was only enacted to become mandatory in the first half of the 1990s. In the 1970s and 1980s, increases by “x% but not less than HUF Y” were typical: smaller pensions were increasing faster, which resulted in broadly equalised pension rates for many years.

The statutory indexation method changed many times on a pathway from indexation with wage through indexation with both wage and prices (mixed) to a clearly price based indexation. In line with the rules of the current price indexation the uniform percentage increase of pensions each January equals the forecasted consumer price increase for the given year. If the effective trends up until August are known, showing a faster price increase for the whole of the year, beneficiaries receive the difference by way of a supplementary increase of the pension in November. For this purpose, the price index for the pensioners' consumption structure is taken into consideration if it happens to be higher than the average price index. No slower than planned price increases shall instigate any measures, in which case the real value of pensions will not only be preserved but even be increased.

**INTERNATIONAL PENSION AFFAIRS
AND RELATIONS**

4. INTERNATIONAL PENSION AFFAIRS AND RELATIONS

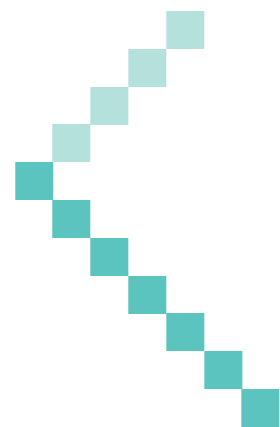
4.1. BILATERAL AGREEMENTS, EU COORDINATION REGULATIONS, ADMINISTRATION OF INTERNATIONAL PENSION AFFAIRS

Prior to the 1950s of the last century, the migration of Hungarian workers meant losing their entire social security eligibility acquired earlier. To prevent this loss, bilateral agreements were concluded allowing, within certain limits, the mutual recognition and accumulation of social security eligibility, on the use of eligibility, and the use of eligibility when changing jobs or domicile between countries.

Social security agreements were thus aimed at allowing people to benefit from eligibility acquired through payment of contributions or otherwise, even if the person concerned is working in the territory of another country. Cross-border social security was established on the basis of agreements that are the fruit of long and precise professional preparation. These agreements not only offer benefits to employees switching jobs or to pensioners moving to another address, but often also cover fundamental healthcare, family support and unemployment benefits.

Following the Second World War, migration from the People's Republic of Hungary was primarily targeted towards the former socialist block, and vice versa. As there was a large Hungarian diaspora, their social security eligibility must also be regulated in the event of their potential return to Hungary.

A common feature of bilateral agreements is that their personal scope only applies to parties moving from one country to the other, either permanently or temporarily; however they vary greatly in terms of material scope.

Social policy agreements

Hungary concluded seven agreements with its neighbouring socialist countries between 1957 and 1962.

Partner country	Legislation promulgating the agreement	Ratification date	Effective date	Scope
Yugoslavia*	Act 20 of 1959	07.10.1957.	01.06.1958.	pension family income supplement health insurance unemployment benefits
Poland	Act 38 of 1959	14.02.1959.	01.11.1959. - 30.04.2004	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Czecho-slovakia**	Act 41 of 1959	30.01.1959.	01.12.1959. - 30.04.2004.	pension sickness and maternity benefits accident benefits
German Democratic Republic	Act 13 of 1960	30.01.1960.	01.05.1960. - 31.12.1995.	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Romania	Act 5. of 1962	07.09.1961.	25.11.1961. - 31.10.2006.	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Bulgaria	Act 2 of 1962	30.06.1961.	01.01.1962. - 31.10.2006	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Soviet Union***	Act 16 of 1963	20.12.1962.	From 01.07.1963.	pension sickness and maternity benefits accident benefitst

*: not applicable to Bosnia-Herzegovina, Croatia, Montenegro, Serbia and Slovenia

** : effective but not applicable agreement

***: effective to the Russian Federation and Ukraine

There are two basic types of agreements:

- those based on the geographic principle
- those based on the pro-rata distribution of burdens.

Hungary concluded agreements **based on the geographic principle** with the People's Republic of Romania, the Soviet Union and the German Democratic Republic, meaning that social insurance benefits are paid by the country of residence at the time the claim is made. In terms of pension benefits, this means that eligibility acquired in either country is regarded by the other country as eligibility acquired in its territory, in other words pension is always established by one country alone. In case of agreements, the earnings generated in the other country cannot be taken into consideration hence if a person works in Hungary following resettlement, the amount of pension paid in Hungary will only depend on the earnings gained in Hungary. If the beneficiary had not worked in Hungary before, average earnings will be defined in line with the typical foreign job, but based on the Hungarian average for the job. The disbursement of pension for a pensioner moving to the territory of a different country is taken over by the country where he moves.

Hungary concluded agreements based on the **pro-rata distribution of burdens** with Yugoslavia, Poland, Czechoslovakia and Bulgaria. Based on these agreements, the eligibility acquired in the two different countries is added up, and the "theoretical pension" amount is based on the total period of employment acquired in the two countries, with the parties only paying the portion that is proportionate to the total eligibility in the respective country under applicable legislation. The agreements with Poland and Czechoslovakia also take into account the wages earned in the other country, given the similarity in wage levels at the time of the agreements. Compulsory distribution of burdens applies based on the agreements, meaning that no national pension can be established even if the pensioner is eligible based solely on its period of employment in Hungary. Only the Hungarian - Yugoslav agreement, still in effect, allows pension applicants to request the waiver of the addition rule. The agreements concluded by Hungary with Czechoslovakia, Poland and Bulgaria define a minimum period of employment required for establishing a partial benefit.

SOCIAL SECURITY AGREEMENTS

Preliminary talks were undertaken with numerous countries from the second half of the 1990s, leading to the conclusion of the following social security agreements:

Partner country	Legislation promulgating the agreement	Ratified	Effective	Scope
Switzerland*	Act VII of 1998	04.06.1996.	01.01.1998. - 30.04.2006.	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Germany*	Act XXX of 2000	02.05.1998.	01.05.2000. -30.04.2004.	pension sickness and maternity benefits accident benefits
Austria*	Act CXXIII of 2000	31.03.1999.	01.01.2001. - 30.04.2004.	pension sickness and maternity benefits accident benefits, unemployment benefits
Canada	Act LXIX of 2003	04.03.2002.	From 01.10.2003.	pension
Croatia*	Act CXXV of 2005	08.02.2005.	From 01.03.2006. - 30.06.2013.	pension sickness and maternity benefits accident benefits, unemployment benefits
Québec	20Act XVII of 2006	12.05.2004.	From 01.07.2006.	pension
Bulgaria*	Act I of 2006	30.11.2005.	01.11.2006. - 31.12.2006.	pension sickness and maternity benefits accident benefits, u nemployment benefits

Romania*	Act II of 2006	Act II of 2006	01.11.2006.- 31.12.2006.	pension sickness and maternity benefits accident benefits, unemployment benefits
Republic of Korea	Act LXXIX of 2006	12.05.2006.	From 01.03.2007.	pension
Montenegro	Act LXXII of 2008	20.05.2008.	From 01.04.2009.	pension accident benefit health insurance cash benefit unemployment benefit
Bosnia and Hercegovina	Act II of 2009	12.06.2008.	From 01.08.2009.	pension accident benefit health insurance cash benefit unemployment benefit
Mongolia	Act CXVIII of 2011	10.06.2011.	From 01.06.2012	pension
Australia	Act CXVII of 2011	07.06.2011.	From 01.10.2012.	pension
India	Act XXIX of 2010	02.02.2010.	From 01.04.2013.	pension
Japan	Act CVII of 2013	23.08.2013.	From 01.01.2014.	pension
Moldova	Act CCXXXIII of 2013	28.11.2013.	From 01.11.2014.	pension
Serbia	Act CCXXXIV of 2013	29.11.2013.	From 01.12.2014.	pension benefits of persons with reduced ability to work accident benefit health insurance cash benefit unemployment benefit
Macedonia	Act XXIII of 2015	20.11.2014.	not in effect yet	pension benefits of persons with reduced ability to work accident benefit health insurance cash benefit
Albania	Act XVIII of 2015	10.12.2014.	not in effect yet	pension benefits of persons with reduced ability to work accident benefit health insurance cash benefit
United States of America	Act XXIX of 2015	03.02.2015.	From 01.09.2016.	pension benefits of persons with reduced ability to work
Turkey	Act XXX of 2015	24.02.2015.	not in effect yet	pension benefits of persons with reduced ability to work accident benefit health insurance cash benefit

* effective but not applicable agreement

A common feature of social security agreements is that they are no longer based on compulsory distribution of burdens; therefore, in case of independent Hungarian eligibility, the addition rule need not be applied. It should be mentioned that several agreements allow the period of employment acquired in so-called third countries to be taken into account, such as the agreements with Canada, Croatia, Montenegro, Bosnia, India, Serbia and Québec. The new agreements also define minimum insurance periods (six months in case of the agreement with Germany, and one year for the rest), in the absence of which pension benefits cannot be established. The option that the other party takes the period not reaching the above minimum insurance period into account as if having been acquired in its territory has been introduced as novelty.

SOCIAL SECURITY IN THE EUROPEAN UNION

Hungary joined the European Union on 1 May 2004. From the time of accession, all eligibility acquired in any EEA country became transferrable, representing a higher level of social security for workers moving among member states. Member states were formerly regulated by social policy and social security agreements, which were overridden by Council Regulation [EEC] 1408/71 on the application of social security schemes to employed persons, to self-employed persons and to members of their families moving within the Community, and Council Regulation [EEC] 574/72 laying down the procedure for implementing Regulation [EEC] 1408/71 (the so-called coordination regulations).

The coordination regulations deal with provisions offered within the framework of the statutory social security system, that is with family allowances, sickness and maternity benefits, unemployment benefits, invalidity benefits, old-age pensions, survivor's pensions, occupational injury benefits, and occupation-related diseases and death benefits.

Based on the regulations, the pension amount must be calculated in two methods, and the one more beneficial to the customers must be selected by virtue of a resolution. The first method of calculation is always the national method, the amount being the due in Hungary based on the period of employment and wages, determined based on Hungarian legislation. The other method of calculation allows addition of employment and insured periods acquired in other EEA member states, on the basis of the coordination regulation. If eligibility applies, the average wage must be determined, based solely on the wages earned in Hungary. Based on Hungary's national rules, everyone is entitled to an average wage determined based on the total period of employment, in this way people having accumulated a period of employment in several countries are not put at a disadvantage. The so-called "theoretical pension" is therefore the pension that the person would be entitled to if they had spent their entire life working in Hungary. Pensions determined based on the coordination regulation are founded on the pro rata temporis principle, therefore the theoretical pension must be shared in a proportion equivalent to the distribution of the period of employment among Hungary and the other member states. The prorated pension is called pro rata pension.

The above rule of addition effectively guarantees the eligibility for social security of people working in several EU member states. No longer is it possible to occur that someone ends up ineligible for old-age pension due to having worked in more than one or two member states.

A renewal and recodification of the coordination regulations effective since 1 October 1972 became pressing around the turn of the millennium, so on 21 December 1998 the European Commission filed an amendment proposal. The effort gained momentum under the Belgian presidency in July 2001, and an agreement was reached on 26 January 2004 within the Council and on 29 April 2004 in the Parliament. On 1 May 2010 Regulation [EC] No 883/2004 on the coordination of social security systems and Regulation [EC] No 987/2009 laying down the proce-

cedure for implementing Regulation [EC] No 883/2004 entered into force, replacing Regulations [EEC] No 1408/71 and 574/72. The main novelty introduced by them was the Electronic Exchange of Social Security Information (EESSI), linking the organisations carrying out procedures. The complexity of social security benefits and the high expectations of the system led to a delay in deploying the system, planned for 1 May 2012. The EESSI would not only speed up current processes, but also allow for quicker and safer communication. The Hungarian pension insurance can start the development of currently operating sectorial applications once the EESSI is in place and the necessary specifications are available. Until then, only system-analysis and community development efforts can be undertaken.

The new coordination regulations introduced changes in personal scope as the former regulation only applied to employees, self-employed persons, students, public officers and their family member citizens of one Member State, as well as the homeless or refugees falling under the scope of the social security laws of one or more Member States. The new regulation extends this scope to all citizens; thus also those are eligible for benefits who do not work in a Member State but are covered by its social security laws for any given reason and take advantage of their right to free movement. With their material scope now extended, the regulations also apply to paternity benefits and early retirement pensions. The new coordination regulations did not introduce any novelty in terms of pensions; therefore, pensions are still determined using the earlier methods.

The new coordination regulations apply to three EEA member states (Iceland, Lichtenstein, Norway) as from 1 April 2012, and to Switzerland as from 1 May 2012.

PENSION ELIGIBILITY FOR RESIDENTS IN COUNTRIES WITH NO PARTNERSHIP AGREEMENT

A person is considered to be a third country resident if they live outside the territories of the EU/EEA member states, Switzerland or a country which is party to a social policy/social security agreement with Hungary. The pension eligibility of persons living in so-called third countries is based solely on Hungarian legislation therefore the addition rule cannot be applied in their case. The Pension Payment Directorate, with powers in other international matters, is competent in assessing the pension claims of these persons.

ASSESSING INTERNATIONAL PENSION CLAIMS

The common rule that applies to both agreements and coordination regulations is that pension claims must be submitted in the country of residence. Beyond practical reasons (applicants may fill out the claim form in the language of their country of residence), this also ensures that the pension insurance organisation of the country of residence can notify the other affected countries about the factors forming the basis of or excluding pension eligibility.

The forms for lodging claims in Hungary can be obtained at customer services or from the Central Administration of National Pension Insurance website at www.onyf.hu. When filing claims, the country where eligibility was or could be obtained must be specified. The pension insurance body of the country receiving the claim then forwards it together with submitted certifications to the pension insurance bodies of the countries indicated by the applicant. Countries must disclose all necessary information and data that may affect the benefits established in the other country. This means that any unemployment or incapacity benefits received, or continued employment must be disclosed. Pension insurance bodies mutually forward their records on the employment and insurance periods accumulated in their territory, based on which the claims are assessed pursuant to the national

laws and eligibility criteria, and if eligibility applies, the pension is granted. Social security rules vary from one country to the next; therefore, a person eligible for pension in one country may not be eligible in another, for instance due to not yet having reached retirement age. In such cases, once the higher age limit is reached, a new claim must be filed in the country of residence.

The administration of pension affairs with international implications is an assessment area which requires special know-how. Hungary has administered international pension affairs centrally – also using international experiences – since the very beginning, they are assessed in Budapest by the Pension Payment Directorate of the Central Administration of National Pension Insurance, which has national jurisdiction. This centralised administration is justified partly by the complex legislative environment of the facts of cases and partly by the striving for a standard practice, which is a key requirement in cross-border administration. The requirement of partner institutions to contact one single institution, and to ensure the shortest possible administration time for customers, call for centralised administration and training. International procedures have to be applied together with national procedures therefore they are much more complex, require deeper professional understanding and often the knowledge of a foreign language.

Although international pension claims are assessed in Budapest, claim forms can be submitted to the pension insurance body of county government offices thus sparing all inconvenience for customers. (At the same time they can get in touch with the assessing NYUFIG by mail, phone or electronic mail, as well as in person.

)

In case of international pension affairs the staff of the Hungarian pension insurance organisation, responsible for international affairs have up-to-date information on the availability of the international partner institutions concerned to make sure that the claims are forwarded to the right place. Customer service people provide general information about the social insurance system of another country but due to the constantly changing rules it is advisable to turn to the pension insurance organisation of the country concerned in the assessment of the international pension claim.

DISBURSEMENT OF PENSIONS IN INTERNATIONAL CASES

As per our Hungarian legislation **the beneficiaries living abroad** may request **the payment of their pensions** in the following manner:

- to their current account held at a Hungarian financial institution, or
- to their resident authorised representatives, or
- to their current account held at a financial institution in an EEA member state or in Switzerland
- in case of people living in a country with a social policy/social security agreement, to their account held at a financial institution in such country.

At the request of the person living or staying abroad, the (pension) benefit shall be transferred on a quarterly, semi-annual or annual basis provided that the monthly benefit amount does not exceed the lowest old-age pension amount defined in legislation (HUF 28500 in 2016).

Payments can be effected to financial institutions in Hungary exclusively in HUF while payments to financial accounts held in EEA member states, Switzerland or in the territory of a country under an agreement may be made in the following currencies distributed by the National Bank of Hungary in the function of the beneficiary (receiving) account: euro (EUR), Hungarian forint (HUF), Swiss franc (CHF), American dollar (USD), Australian dollar (AUD), Canadian dollar (CAD), Japanese yen (JPY), Czech crown (CZK), Danish crown (DKK), British pound (GBP), Polish zloty (PLN), Norwegian crown (NOK), Swedish crown (SEK). The costs of disbursements made to financial accounts held in an

EEA country or in Switzerland are covered by the Pension Insurance Fund, while the costs of disbursements made to financial accounts held in countries under social policy agreements or social insurance agreements shall be covered by the beneficiary of the benefit.

ANNUAL DATA RECONCILIATION PROCEDURE FOR PERSONS RESIDING ABROAD

The pension payment body carries out the reconciliation of data of persons living or staying abroad every calendar year, in the month of March. The form sent out for this purpose must be returned by the beneficiary, duly completed, signed and certified by a notary public, foreign authority or its representation in Hungary within one month of receipt.

In case of persons admitted to social or healthcare institutions or receiving benefits due to their health or social status, the data and facts certified by the institution or their physicians, or the foreign public administrative body, court, financial institution or pension insurance body (pension fund) shall be deemed as certified and true until proven otherwise.

If the completed, signed and certified form is not received on time, or is received but does not allow the determination of eligibility, the benefits shall be suspended from the first day of the second month following the expiry of the deadline or receipt of the form.

In the event that eligibility is certified subsequently, steps must be taken to resume disbursement of the benefit, retroactively for up to five years taking into account any increases thereto.

INTERNATIONAL ENGAGEMENTS OF THE ONYF IN THE PROFESSIONAL PREPARATION OF NEW BILATERAL AGREEMENTS

The competent minister was authorised by a government decree to initiate talks on social security agreements. The ONYF takes part as an expert in the preparation of agreements, representing the sector at talks. In this framework it cooperated in the preparation of the agreements with the US, Israel and Russian Federation in 2015. In addition it also prepared the forms necessary for the enforcement of the agreements in the course of the consultations with the American, Turkish, Moldovan, Albanian and Macedonian pension insurance organisation. The ONYF holds regular expert level consultations and intermediates negotiations with regard to the applied agreements and the EU member states, thus it negotiated with the representatives of the South Korean and German organisations in Budapest in 2015.

Replacing earlier social policy agreements that have become obsolete is of significant importance therefore talks are underway on the Hungarian-Yugoslav and Hungarian-Soviet agreements, still in force with several former countries in those blocks.

4.2. THE INTERNATIONAL RELATIONS OF THE ONYF IN 2015

BILATERAL EXECUTIVE LEVEL NEGOTIATIONS

The Central Administration of National Pension Insurance in Hungary put emphasize on strengthening bilateral relations with foreign partner organisations and institutions in neighbouring countries.

Similarly to earlier years and in line with international pension agreements the general director of the ONYF discussed about further cooperation between the institutions with the executive managers of Polish, German, Austrian, Serbian, Slovenian and Bulgarian partner institutions.

It can be stated in general that in addition to the demonstration of changes concerning the national pension systems and a mutual information exchange, the bilateral executive negotiations held in 2015 also successfully reviewed and evaluated the results of earlier cooperation, and the forms of cooperation for 2016.

COUNSELLING DAYS

Since its introduction in 2006, the institution of international pension counselling days can be considered as more and more successful year by year. Pension counselling days in the Slovakian and Serbian relations were organised for the third time at Hungarian, Slovakian and Serbian venues in 2015, which is a gap-filling and key event in the international activity of the ONYF. In 2015 Romanian pension counselling days were organised also for the third time, and its venue was the Pension Insurance Centre in Budapest. The outstandingly high number of the attendants at the event also shows the effectiveness of consultancy events held together with the Rumanian partner, and calls for their continuation.

The traditional Austrian-Hungarian and German-Hungarian counselling days which at their proven and traditional venues– Eisenstaedt, Vienna, Sopron and Berlin - were organised. ONYF organized a trilateral pension consultation with its German partner institute the DRV and with the Austrian PVA in Budapest and Győr in 2015.

EXCHANGE OF EXPERIENCE BY EXPERTS

For the purpose of expert consultation and exchange of experiences, our staff members attended the technical consultation and one week internship programme organised jointly with our Polish, Slovakian, Serbian and German partner institutions to get acquainted with the organisational structure and professional work of the individual partner institutions. In July we received Polish experts from the legal and regulatory areas, and in November the representative of the German partner institution supervising electronic data exchange came for a visit to Budapest. In the framework of the internship programme our experts collected useful technical experiences in Bratislava, Novi Sad and Berlin, and based on that we hosted colleagues assigned respectively by the partner institutions in Budapest.

PARTICIPATION IN THE WORK OF INTERNATIONAL ORGANISATIONS

The management of the ONYF has put large emphasis on cooperating with the world organisation of **International Social Security Association (ISSA)**. In line with this it has intensified its participation and activity in the work of this international organisation. Thus the ONYF has actively participated in the work of the Steer-

ing Committee of ISSA EIN and of the Technical Committee dealing with insurance provided for the elderly, persons living with disabilities and survivors. The ONYF also delegates expert representatives to the Technical Commission on Statistical, Actuarial and Financial Studies and to the Technical Commission on Information and Communication Technology.

The experts of ONYF took part in the conference of the Czech partner institutions conference, held for the 25th year anniversary of its existence in Prague; in the conference of insurance of Armed Forces in Poland organized by the Visegrád Group; in the seminar of pension system organized by the European Committee in Brussels; in the EUROSTAT conference in Luxemburg; on the forum and conference of SAS (Statistics Analytics Systems) in Milan and Rome; and in the EESSI and H5NCP EU projects and conferences and the meetings of the Technical Committee in Brussels.

The appointed expert of the ONYF took part in the SPC-AGE meetings of the European Union Social Protection Committee in Brussels. In accordance with the VS/2013/0132 European Union project the closing workshop was organized in the HQ of ONYF with more than 70 attendants with distinguished foreign experts on 28 May 2015.

THE ONYF - ISSA INTERNATIONAL CONFERENCE

The Central Administration of National Pension Insurance hosted the 18th ISSA International Conference of Social Security Actuaries and Statisticians on 16-18 September 2015.

At the conference Hungarian and international social security experts discussed the long-term sustainability of systems, the demographic trends and population challenges. The three-day conference convened approximately 300 participants from 123 institutions and from more than 80 countries.

**ADMINISTRATION OF PENSION
- THE SERVICE PROVIDING AUTHORITY**

5. ADMINISTRATION OF PENSION – THE SERVICE PROVIDING AUTHORITY

In line with the government's intentions, the transformation of the public administration system was aimed at simplification and improving transparency, while fostering a shift towards the creation of a service-provider state. The customer services of public administrative bodies generally act as an important bridge between citizens and the authority, and play a key role in the customer processes of administrative procedures. This is particularly true for pension procedures and related customer service endeavours.

Pension insurance represents a special field of public administration. The special information provided to customers occupies a distinct role within the legal service activity of pension insurance, and customer service centres are key platforms for such activity where those interested are given direct access to personalized information.

5.1. THE CUSTOMER SERVICE ACTIVITY OF PENSION INSURANCE

Customer service is a unit of pension insurance administrative bodies that establishes confidence in the "Good State" through in-person assistance, as it possesses the professional competence needed to solve even the most complex cases.

The staff members of customer services are trying to provide the highest possible level of services for customers visiting the office personally, making inquiries on the telephone or electronically, whether this is about general information giving or the administration of specific matters.

The geographical proximity of administration to customers is essential as they wish to manage their pension insurance issues close to where they live. Therefore pension insurance customer service centres are operational not only in the central towns of the 19 counties but also at other sites in varying numbers depending on the county, and sometimes also at other office facilities of other public administration bodies. In the case of municipal and county-level government offices there are 13 permanent and 30 so-called outplaced customer service points in addition to the capital town of the county. Outplaced customer service centres are generally established as a result of cooperation with local governments in larger communities and in the centres of micro-regions: their number varies in the function of "demand". These outplaced customer service centres operate periodically at pre-defined times and days. Their duty is to provide information and guidance and to receive claims and other submitted documents.

In Budapest customers may avail of the disbursement and international customer service points of the ONYF and the NYUFIG in addition to the municipal government office.

Customer service activity is rather broad both from the perspective of administration levels and the types of matters to be administered. In addition to general information, it is also possible to submit claims for pensions and other pension like benefits, or further claims for proceedings, to file related documents, to conclude agreements on pension services, to submit claims for equity, to have insight into the official register of pension insurances, to view individual social insurance accounts, to perform the duty of employers' data provision retroactively, to make statutory reports or to administer matters related to pension insurance data reconciliation procedures at the pension insurance customer service points.

The employees of the customer service points receive the claims and provide information on the procedures, and also give help if necessary for instance in the completion of forms and in employers' retroactive data service or legal modifications. Additionally, information can be gained at the disbursement customer service of NYUFIG on the disbursement or suspension of benefits, changes in the method of disbursement and compensatory benefits.

The collection of data necessary for pension awarding and other demands is an overarching complex process with multiple iterations. This is the process which also includes the customer service activity as those submitting their claims personally first meet the colleague at the customer service point, who may take the necessary steps for the collection of any missing data already upon the receipt of the claim. Often documents: certificates, evidences, etc. need to be obtained in addition to pension insurance data stored in the central database of pension insurance. In certain cases even a review procedure or a witness hearing is to be performed for the assessment of the pension claim. All these require personal contact with the customer.

Customer satisfaction is better served if our colleagues can give customers visiting the office or identified on the telephone effective information which is personalised, professionally founded and complete, which can be done because the professional information systems supporting official procedures are available for them throughout the country.

Customers may also make appointments for personal administration of their matters. They can use the on-line appointment making application developed for this purpose, based on which they can call at the customer service of the government office or NYUFIG competent in their area at a pre-defined time.

Appointments can be made for the whole range of pension insurance matters, and customers may also indicate if they want to act in an already pending case. This also helps the work of the people working at the customer service because they will be able to provide more precise and more detailed information to the customer if they have reviewed the customer's pending case before.

An e-mail address is necessary for the on-line appointment as the appointment can be also confirmed in this way, which will be automatically sent to the customer by the application. It is possible to make appointments on the telephone in pension insurance data reconciliation cases through the Call Centre or by contacting the customer service of the government office at the place of domicile on the phone or by mail.

In addition to personal administration, customers may also request information by phone. They can do this by contacting the customer service points or the Call Centre service operated by the ONYF if they have any questions about disbursement or pension insurance data reconciliation.

The disbursement branch of the Call Centre can be reached on the 06-80/204-884 green number, which is for giving information on the benefits disbursed by NYUFIG. Using the different menu points, customers may get acquainted with the flow of disbursement, and they may receive information on their reporting obligation concerning the disbursement and may also request help from administrators in specific matters. Any calls arriving at the disbursement area are handled by the staff members of NYUFIG.

The pension insurance data reconciliation branch of the Call Centre can be called on the 06-80-205-444 green line free of charge, or on the mobile phone and/or from abroad on +36-1-459-9700 at the caller's cost. Customers may get detailed information on their claims, the data reconciliation procedures initiated by the office, the issue of official certificates, may get acquainted with electronic administration of matters, and can receive guidance in specific matters on this telephone number. Any calls on specific matters are received by the pension insurance area of government offices, and the calls relating to international affairs are received by the colleagues of the ONYF.

It can be ascertained in general that customer services play a huge role in information provision to customers in addition to the handling of filed claims. In addition to general questions, there is an increasing demand for personalised consultancy. Policy holders are now preparing for their retirement years more consciously than before, and they are trying to get acquainted with their rights and retirement option before retirement.

It also needs mentioning that the administration of pension matters – be it the completion of the retirement age or the death of a relative – is understandably difficult for most people also mentally therefore this requires a larger extent of personal competences from the administrator (e.g. social receptiveness, empathy) that are not so emphatic in other types of official procedures.

5.2. ENFORCEMENT, LEGAL SERVICE

Pension insurance is a special area that calls for specialised expertise. As customers make decisions significantly impacting their lives based on professional information, it is essential that this information be up-to-date and correct both in terms of the legislative provisions affecting customers and the administrative procedure involved. The main feature of pension insurance administrative procedures is that the administrative bodies managing them perform the tasks in accordance with the legislation in force. This means that they must be familiar with all **legislation effective at the time the pension rights were acquired and at the time of the establishment of the pension**, which in the majority of cases means having a working knowledge of decades of specific legal material, used on a daily basis. The correlations among legislation must be taken into account, both in terms of social security and labour law rules, which in more complex cases means up to a dozen pieces of legislation to be taken into account. This poses extra challenges for the apparatus applying the law and for the creation of administrative processes regulating cases, as well as for the development of software providing background support. This objective feature will persist in the future due to the historical nature of pension insurance (which goes back to more than half a century from an individual perspective).

There are centrally organised on-going technical trainings providing administrators (and also customer service colleagues) with a high level preparedness, up-to-date know-how and adequate information.

5.3. PENSION INSURANCE DATA RECONCILIATION

On 25 August 2014, the pension insurance directorates of Budapest and county-level government offices ex officio started data reconciliation procedures with all insured parties born between 1955 and 1959.

The purpose of the data reconciliation procedure is to reconcile the pension insurance data in the notarised official records and to provide certificates on “insurance records” for customers. The office informs them about their service time and earnings data throughout their working career submitted by their employers to the pension insurance up until 2010, to APEH and NAV (the National Tax and Customs Administration) since then. This procedure aims at the reconciliation of data collected in earlier decades and stored in the pension insurance records, the correction of any inaccurate data and the collection of any missing data. Data was deficient if the employer did not comply with its data reporting obligation. There are however periods qualifying as service time – for instance the periods of vocational training or higher education day courses – when such obligation did not prevail.

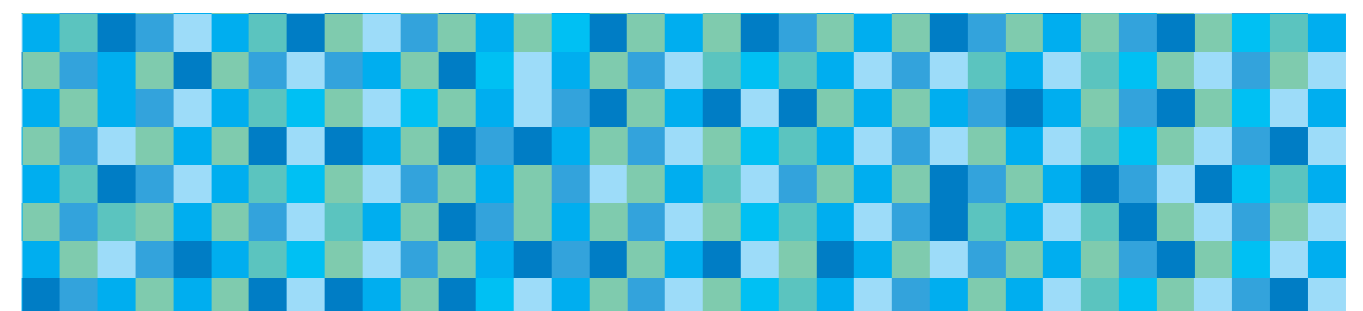
Data reconciliation was started with those born between 1955 and 1959; there are about 400 thousand persons in this group. The effective pension law rules that there are 2 years available for contacting a 5 year age group. The scheduled contacting will have to be started with regard to the very last members of the aforementioned age group by 31 December 2016. It will not cover those however who have undergone this process already in some way (for whom an enforceable service time has been established following 31 December 2009, or there has been some procedure to establish a service-time based benefit – old-age pension, early retirement, service allowance, temporary miners annuity, ballet dancers annuity, etc. – or who have already submitted a request to start a data reconciliation procedure).

The next five year age group of those born between 1960 and 1964 will be started as of 1 January 2017, for which also two years are available. Then come the following five year age groups with a bi-annual frequency. In addition to the upcoming age groups the earlier involved age groups will also be notified at certain pre-defined intervals on their service time acquired since the previous data reconciliation (or since the earlier calculation of the service time), on their earnings and other data. Thus in the foreseeable future each citizen in the active age will be regularly informed about his or her acquired pension eligibility.

The data reconciliation procedure is performed in accordance with the schedule approved by the director-general of the Central Administration of National Pension Insurance. Based on the schedule, the procedure will be started first for those born in 1955, then in 1956, 1957, 1958 and finally 1959. Information letters and statements will be sent to the customers within this age group according to the social security number.

During the procedures each customer concerned receives a preliminary information letter with a brief summary of the contents of the data reconciliation procedure, its benefits, any to dos, and a request for cooperation. The procedure is continued with a ruling with a statement on the given policy holder attached, containing data of the official pension insurance records up until 31 December 2013 on service time, eligibility period for the early retirement of women, other beneficial periods, employers, earnings from 1 January 1988, deducted contributions and periods without contribution payments recognized as service time. The customer also receives in addition to the ruling-statement a commenting/acceptance statement and a return envelope in order to boost their willingness to respond. Customers will have 60 days following the receipt of the ruling to make comments or express their acceptance in connection with the statement.

It can be stated based on our experiences that the responses on the new legal institution are positive: the members of the age group concerned are active; they come to customer services personally or call on the phone in a high number to submit documents for any periods missing.

5.4. AGREEMENTS THAT CAN BE MADE TO ACQUIRE SERVICE TIME

The social insurance legislation in force allows for the acquisition of service time and the related recognizable income necessary for retirement in the case of those who do not (did not) have an employment subject to statutory insurance (or those who are not covered by the insurance for any other reason, or whose insurance has been suspended).

The following main types of agreement can be concluded at the customer service points of the Budapest and county-level government offices:

- acquisition of service time and pensionable income (in lack of insured employment or its suspension),
- recognition of the period of full time studies at a higher educational institution as service time,
- acquisition of the maximum 5 year service time missing to acquire full or partial old-age pension eligibility retroactively (upon retirement).

The conclusion of the agreement may be initiated personally or in writing at the Budapest / county-level government office competent in the place of domicile, or electronically in form [Adatközlő lap megállapodás megkötéséhez magánszemély részére, Jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szerv \(szervezet\) részére](#) under menu “Elektronikus ügyintézés” on website “www.onyf.hu”. Any person living abroad without a domicile in Hungary may initiate an agreement with NYUFIG. The contribution shall be established and paid in Hungary’s official tender with consideration to the prevailing extent of public encumbrances.

5.5. ELECTRONIC ADMINISTRATION IN PENSION INSURANCE PROCEDURES

Pension can be applied for in writing using the dedicated printed form (claim form). The form is available at any pension insurance administrative body and can also be downloaded and completed electronically on the ONYF website (for manual completion). Claims can be submitted in person at the customer service centres of administrative bodies, by post or **via electronic means**.

Recognizing the requirements of the current age, ONYF wishes to ensure the possibility of e-administration for its customers as broadly as possible in line with the objectives of the European Union and the Government.

The established electronic pension insurance services provide opportunities for submitting pension claims, initiating or using any other official procedures, or participating in subsequent stages of the procedures electronically.

Electronic administration of cases is subject to prior online registration via the **customer portal**. The customer portal is the government’s electronic customer identification IT system meeting the relevant statutory requirements and allowing unified, standard connection, allowing users to access electronic public administration and the organisations providing electronic public administrative services through the central system with individual identification. Any natural person may register a profile on the customer portal. The customer portal grants access to the administrative computer system and allows the customer to take legally effective procedural steps. Electronic administration has been available for pension insurance procedures since 1 November 2005. Electronic services can be accessed from the ONYF website by clicking on the “Electronic administration” icon. Once the customer has entered their security number, electronic administration begins by completing and forwarding the forms available in the system.

The different electronic administrative services allow for the administration of matters based on the conditions set out in different pieces of legislation, effectively the electronic communication between the office and the customer. E-mails directly addressed to the administrative body will not be qualified as e-administration.

Practically speaking, electronic administration in pension insurance matters includes the possibility of using four types of service.

The electronic administration service has been operational since 2005, which allows for the initiation and electronic submission of claims for pension, equitable increase and exceptional benefit, one-off benefit and other benefits, and for the conclusion of agreements for the acquisition of service time as a basis for pension. Additionally this channel can also be used to forward reports and statements to the offices in pension cases.

The e-NYENYI system can be used since 2007, which allows the authorised representatives of employers with data disclosure responsibility to provide the data electronically for the purposes of pension insurance.

The pension insurance data reconciliation service can be used since 1 January 2013, which allows customers to handle electronic documents related to the data reconciliation procedure.

The social insurance individual account viewing service has been operational since 2013, which allows customers to view the data of their individual social insurance accounts, and to initiate related procedures.

As e-administration only differs from “traditional” administration in the way of communication between offices and customers, there are general rules applying to all the different official procedures and administrative tasks. Electronic administration is assisted by user guides and user information in all the services. If the customer indicates that they were unable to administer their matters after registration at the Customer Portal, there will be competent colleagues to help.

In addition to the option of electronic administration provided for customers, the ONYF – in line with government intentions – places a huge emphasis on the development of paper-free administration, which had as its first step the arrangement of central printing in certain decision making spheres of the pension unit in order to restrict paper-based publication. In short after this the full range of rulings-statements and decisions generated during reconciliation procedures was started to be printed centrally. Hence a major part of the decisions taken by pension insurance administrative bodies is not printed and issued locally but authentic electronic documents are created and placed for storage in an electronic document repository. The NYUFIG makes the authenticated paper copies of these attested electronic documents, and sends them to the customers concerned. The disbursement of pension and other benefits is also done on the basis of authentic electronic documents (decisions). Later not only decisions but also the letters generated during administrative processes were printed and posted centrally to the affected customers, employers and other bodies.

In a second step, in order to introduce electronic file management, the digitalisation of incoming paper documents was started on 1 January 2015. Since then the NYUFIG receives centrally paper based deliveries addressed to pension insurance administrative bodies. The digitalisation of incoming deliveries – due to the non-standardised form of documents – is done through scanning, and the process of image transformation runs parallel to attestation. The attested electronic documents are stored centrally in an orderly manner in line with file management provisions, and can be accessed by users from the central technical systems. Original files – sent by the customers – are returned to the sender after the authenticated electronic documents are created.

5.6. IT SUPPORT

The assessment of pension claims is a rather complex task, which – and often providing information to the customers – cannot be done without IT support. There are centralised IT systems supporting and serving the administration of pension insurance. The ONYF endeavours to fulfil its broad range of statutory tasks therefore it oversees, manages, supervises and develops the necessary IT systems **centrally**, and at the same time **cooperates in the standardised regulation of the procedures of the different units**.

Administrators working at administrative bodies have access to the central databases through the National Telecommunication Backbone. The systems can only be accessed on the network operated by the ONYF. This is to ensure operation compliant with data protection and data security rules, consistent procedures and legal enforcement. As a result, the system is also cost efficient. All administrative bodies use the same, centrally developed IT programs. The essential part of operation – together with network management – is also done centrally. The robust and modern computers are located at the headquarters, while work-stations can be found at the places required by administrative procedures at the different administrative bodies.

**PLANNING, PROCESS MONITORING,
STATISTICS, MODELLING**

6. PLANNING, PROCESS MONITORING, STATISTICS, MODELLING

The duties of the Central Administration of National Pension Insurance in connection with the operation of the pension system include the management of the Pension Insurance Fund, the administration of financial processes, and the completion of accounting and statistical activities.

The Pension Insurance Fund was established in 1992 with the purpose of directly matching expenses on pension insurance procedures (and the operation of the system) and their earmarked revenues in a kind of balance type arrangement. In this way, therefore, the balance of the budget can be traced and analysed year by year. This is an important source of information to decide: what measures should be taken in the pension system (to modify trends in expenditure) or on the assets side (to influence income processes).

The tasks of managing the Pension Insurance Fund include planning the annual budget, monthly monitoring of revenue and expenditure processes, revealing and analysing their underlying factors (reporting on the performance of the budget), and making preparations for final closure (reporting on budget performance). All this is supported by an extended financial and accounting system.

Naturally, the Fund manager only compiles the first draft of the budget, but the final decision is taken by the Parliament by passing the budget act. This act includes the annual budget of Hungary; part of which is the budget of the Pension Insurance Fund – of about HUF 3000 billion in 2015, planned to have a 0 balance. The Fund manager compiles the first draft of the budget with consideration to the budgetary limits and the projected impact of future measures defined by the Ministry for National Economy, the main body responsible for budgeting tasks.

The closing of annual accounts is also regulated by law. In this regard, the manager of the Fund makes a detailed analysis on the trends of expenditure and their influencing factors. As part of this, he also analyses the reasons for any deviations from the plan. Increases of expenditure from the previous year is broken down to factors, and the impact of regular annual pension indexation, other measures and changes rooted in other so-called automatic factors are analysed one by one. The latter one includes the impact of headcount changes and fluctuations (inflows and outflows of retirement). The analysis is performed by types of benefits, it covers changes in the general benefit amount and the value trends of pensions (their amounts compared to consumer prices and earnings).

The Central Administration of National Pension Insurance pursues a diverse statistical activity. Data is primarily generated while performing professional tasks of high importance – particularly administrative tasks. Such tasks are for instance: collection and recording of personal pension insurance eligibility data – earnings, service time and other data –; establishment of pensions; payment of pensions. Information is transmitted from the IT systems dealing with the related tasks – after such data has been made incapable of personal identification – into separate statistical systems, and will be used following different data processing procedures. It may appear in the form of paper or electronic publications (e.g. statistical yearbooks); information uploaded to the website; or may be used to fulfil occasional data disclosure requests for public administrative bodies, businesses, scientific institutions, the press and private individuals.

Naturally, the Central Administration also uses such data itself, partly for administrative purposes, partly for economic or professional pension analyses, as indications for decision-makers tapping in experiences gained from process monitoring or for the compilation of proposed measures.

The most complete picture on pensions can be traditionally obtained from the so-called portfolio statistics. This bulky volume compiled with the data of January each year includes benefits paid by the Pension Payment Directorate, being part of the Central Administration of National Pension Insurance (pensions, annuities, wage supplements, other benefits). This sphere is broader than the benefits financed from the Pension Insurance Fund. This volume includes headcount and benefit amount data by benefit type, gender, year of birth, retirement year, service time and pension amount, but additionally there is always a detailed geographic breakdown (based on the addresses of payments).

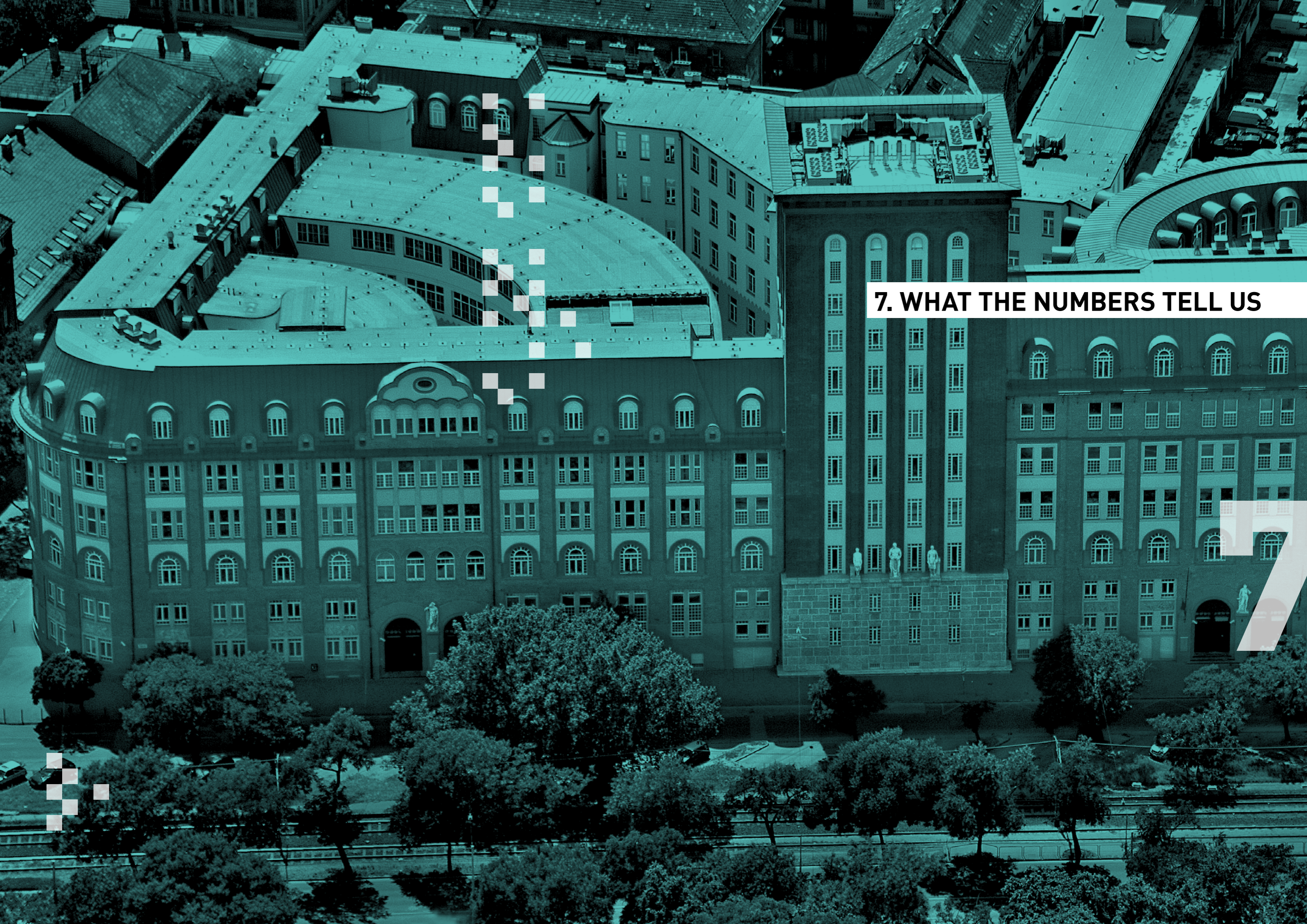
The database available on new pensions has been expanded in recent years, and has about the same statistical features as portfolio statistics.

There had been unfavourable conditions earlier for making statistics on eligibility acquisition data. Therefore one of the most important objectives is to develop statistics on eligibility acquisition. Statistical data on eligibility acquisition will already be included in the statistical yearbook with 2015 data.

Apart from the abovementioned statistics, there is also statistics on rules of procedure, on international pension cases, and some other less significant statistics.

The options of statistical analysis, impact assessment, process analysis, forecasting are becoming broader these days, thanks to the Central Administration's overall micro-simulation pension model, which was developed on the basis of an excellent Belgian model, with help received from its professional creators, in the duration of two years, and which is becoming more and more fully fledged.

7. WHAT THE NUMBERS TELL US

7. WHAT THE NUMBERS TELL US

1. The number of the beneficiaries of payments made by the Pension Payment Directorate, and the average benefit amount by source of financing in January 2016.*

Type of benefit	Pension Insurance Fund		Health Insurance Fund		National Family and Social Policy Fund		Financed from different sources		Altogether	
	Headcount (thousand persons)	Average (HUF/person)	Headcount (thousand persons)	Average (HUF/person)	Headcount (thousand persons)	Average (HUF/person)	Headcount (thousand persons)	Average (HUF/person)	Headcount (thousand persons)	Average (HUF/person)
1. Old-age pensions	2 010,1	109 446	-	-	4,6	214 105	-	-	2 014,7	109 684
1.1. Old-age pension above retirement age	1 870,5	108 809	-	-	-	-	-	-	1 870,5	108 809
1.2. Old-age pension below retirement age	-	-	-	-	4,6	214 105	-	-	4,6	214 105
1.3. Pension of women with 40 years of entitlement period	139,6	117 995	-	-	-	-	-	-	139,6	117 995
2. Benefits below retirement age	-	-	-	-	65,0	162 078	-	-	65,0	162 078
3. Disability and rehabilitation benefits	-	-	375,9	66 131	-	-	-	-	375,9	66 131
4. Widow(er)'s pension and parent's benefits	84,8	62 527	-	-	-	-	-	-	84,8	62 527
5. Orphan's benefits	70,3	37 997	-	-	-	-	-	-	70,3	37 997
6. Other benefits	-	-	-	-	-	-	49,2	32 631	49,2	32 631
Altogether	2 165,2	104 072	375,9	66 131	69,6	165 517	49,2	32 631	2 659,9	99 982

The partial data added up may be different from totals due to rounding.

* The table only contains the main benefits. The number of additions benefits – apart from main benefits – is 848.7 thousand, from which the number of widow(er) pensions paid additionally is 657.1 thousand.

2. Old-age pension beneficiaries by year of birth and gender

January 2016

Year of birth	Gender	1. Old-age pension		1.1. Old-age pension above retirement age		from which: transferred from disability pension above retirement age		1.2. Old-age pension below retirement age		1.3. Old age pension of women with 40 years of entitlement period	
		Headcount	Average amount (HUF/person)	Headcount	Average amount (HUF/person)	Headcount	Average amount (HUF/person)	Headcount	Average amount (HUF/person)	Headcount	Average amount (HUF/person)
1955 – 64	Together	79 808	113 931	-	-	-	-	-	-	79 808	113 931
	Man	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Woman	79 808	113 931	-	-	-	-	-	-	79 808	113 931
1945 – 54	Together	909 565	116 320	845 164	115 289	161 870	91 310	4 570	214 105	59 831	123 415
	Man	372 907	130 368	369 092	129 510	71 034	103 593	3 815	213 365	-	-
	Woman	536 658	106 559	476 072	104 264	90 836	81 704	755	217 845	59 831	123 415
1935 – 44	Together	711 350	104 377	711 350	104 377	143 347	95 994	-	-	-	-
	Man	273 728	122 996	273 728	122 996	67 394	109 254	-	-	-	-
	Woman	437 622	92 730	437 622	92 730	75 953	84 229	-	-	-	-
1925 – 34	Together	283 516	101 975	283 516	101 975	34 626	99 005	-	-	-	-
	Man	92 898	125 701	92 898	125 701	14 643	113 537	-	-	-	-
	Woman	190 618	90 412	190 618	90 412	19 983	88 357	-	-	-	-
1925 előtt	Together	30 427	96 089	30 427	96 089	2 338	92 849	-	-	-	-
	Man	8 775	117 346	8 775	117 346	805	107 297	-	-	-	-
	Woman	21 652	87 474	21 652	87 474	1 533	85 262	-	-	-	-
Altogether	Altogether	2 014 666	109 684	1 870 457	108 809	342 181	94 062	4 570	214 105	139 639	117 995
	Man	748 308	126 940	744 493	126 497	153 876	107 038	3 815	213 365	-	-
	Woman	1 266 358	99 488	1 125 964	97 113	188 305	83 458	755	217 845	139 639	117 995

3. Number of recipients of old-age pension by benefit amount

January 2016

Amount of pension	Gender	1. Old-age pension	1.1. Old-age pension above retirement age	from which: Transferred from disability pension above retirement age	1.2. Old-age pension below retirement age	1.3. Pension of women with 40 years of entitlement period
Under 50 000	Together	71 299	70 503	7 792	-	796
	Man	21 722	21 722	1 996	-	-
	Woman	49 577	48 781	5 796	-	796
50 000 - 99 999	Together	1 010 031	951 671	232 902	17	58 343
	Man	256 395	256 381	79 649	14	-
	Woman	753 636	695 290	153 253	3	58 343
100 000 - 149 999	Together	579 801	526 728	77 977	1 198	51 875
	Man	261 321	260 306	52 733	1 015	-
	Woman	318 480	266 422	25 244	183	51 875
150 000 - 199 999	Together	239 321	216 854	19 286	1 543	20 924
	Man	133 265	131 970	15 790	1 295	-
	Woman	106 056	84 884	3 496	248	20 924
200 000 - 249 999	Together	77 499	71 568	3 473	366	5 565
	Man	49 176	48 863	3 008	313	-
	Woman	28 323	22 705	465	53	5 565
250 000 - 299 999	Together	25 640	23 414	538	472	1 754
	Man	17 728	17 359	492	369	-
	Woman	7 912	6 055	46	103	1 754
300 000 és felette	Together	11 075	9 719	213	974	382
	Man	8 701	7 892	208	809	-
	Woman	2 374	1 827	5	165	382
Altogether:	Together	2 014 666	1 870 457	342 181	4 570	139 639
	Man	748 308	744 493	153 876	3 815	-
	Woman	1 266 358	1 125 964	188 305	755	139 639

4. New awards and pension increases assessed by pension insurance bodies during 2015

[Preliminary data]

Benefit type	Headcount Person	Age at retirement Average (age)	Amount of benefit Average (HUF/Month)
Old-age pension	58 294	60,8	114 021
- of which pension of women with 40 years of entitlement period	28 442	58,7	119 486
Total survivor's benefits	52 539		
Widow(er)'s and parent's pension	47 644	67,9	61 544
Orphan's benefits	4 895	14,1	29 374
Pensions Total	110 833	87 724	84 189
Benefits prior to retirement age	3 503	61,2	131 330
Accident annuities	266	50,3	19 196
Disability annuity	624	20,4	33 930
Other age limited benefits*	283	73,4	70 367
Other benefits	20	52,8	-
Total new disbursements	115 529	61,6	88 414
Pension raise based on employment during retirement	63 794	65,9	805
Total new awards and raises	179 323		

5. International disbursements according to gender and benefit type

Benefit type	Number of recipients					
	January 2015			January 2016		
	Together	Men	Women	Together	Men	Women
Old-age pension	26 982	12 564	14 418	27 925	13 053	14 872
Benefits prior to retirement age	226	33	193	183	40	143
Disability and rehabilitation benefits	1 398	740	658	1 499	775	724
Widow(er)'s pension and parent's benefit	2 607	269	2 338	2 549	266	2 283
Orphan's benefits	454	219	235	471	227	244
Other benefits	95	56	39	97	55	42
Altogether	31 762	13 881	17 881	32 724	14 416	18 308

[Person]

6. International payments according to gender for the top 20 destination countries

(Person)

Country	Number of recipients					
	January 2015			January 2016		
	Together	Men	Women	Together	Men	Women
Germany	11 540	5 548	5 992	12 191	6 002	6 189
Austria	3 063	1 159	1 904	3 201	1 207	1 994
Canada	2 773	1 135	1 638	2 702	1 094	1 608
United States of America	2 641	1 065	1 576	2 537	1 016	1 521
Sweden	2 147	1 023	1 124	2 149	1 022	1 127
Australia	2 052	1 065	987	2 073	1 053	1 020
Slovakia	1 941	524	1 417	2 080	587	1 493
Switzerland	1 298	573	725	1 311	568	743
Romania	612	412	200	696	465	231
United Kingdom	443	152	291	446	160	286
France	437	159	278	447	153	294
Greece	428	181	247	418	174	244
Holland	333	109	224	344	108	236
Italy	267	54	213	272	51	221
Israel	247	85	162	230	81	149
Belgium	199	92	107	199	91	108
Serbia	150	58	92	170	72	98
Czech Republic	136	65	71	139	65	74
Macedonia	133	49	84	129	46	83
Spain	128	60	68	137	62	75
All the other countries	794	313	481	853	339	514
Altogether:	31 762	13 881	17 881	32 724	14 416	18 308

7. New claims and positive approvals in international pension cases *

Legal basis	Number of new claims received**		Number of positive approvals	
	2014*	2015	2014	2015
Bilateral social policy / social security agreement	2 518	3 020	1 664	1 592
Coordination regulations of the European Union	13 557	8 135	3 556	3 892
Individuals living in third countries	153	125	99	82
International legal redress	308	272	104	80
Together	16 536	11 552	5 423	5 646

* The number of claims does not only include claims for benefit awards.

IMPRESSZUM

KIADJA **ORSZÁGOS NYUGDÍJBIZTOSÍTÁSI FŐIGAZGATÓSÁG**
1081 BUDAPEST, FIUMEI ÚT 19/A
POSTAI CÍM: 1392 BP., PF. 251.
TELEFON: +36-1-270-8000
WWW.ONYF.HU

KIADÁSÉRT FELELŐS **PROF. DR. MÉSZÁROS JÓZSEF**
FŐIGAZGATÓ

SZERKESZTETTE **JOGI, IGAZGATÁSI ÉS HUMÁNPOLITIKAI FŐOSZTÁLY**
DESIGN **NAGY NORBERT - FUGU DESIGN**

KIADVA: 150 PÉLDÁNYBAN
ONYF NYUGDÍJPORTRÉ 2016.

IMPRINT

PUBLISHED BY **CENTRAL ADMINISTRATION OF NATIONAL PENSION INSURANCE**
1081 BUDAPEST, FIUMEI ÚT 19/A
POSTAL ADDRESS: 1392 BP., PF. 251.
TELEPHONE: +36-1-270-8000
WWW.ONYF.HU

COMPILED BY **PROF. DR. JÓZSEF MÉSZÁROS**
DIRECTOR GENERAL

EDITED BY **DEPARTMENT OF LEGAL AND ADMINISTRATIVE AFFAIRS AND HUMAN RESOURCES**
DESIGN **NORBERT NAGY - FUGU DESIGN**

PRINTED IN 150 COPIES
ONYF PENSION PORTRAIT 2016

